

ΔΗΜΟΣ
ΚΕΑΣ

► Πώς να έρθετε στην Κέα

Η Κέα συνδέεται ακτοπλοϊκά με το λιμάνι του Λαυρίου, της Κύθνου και της Σύρου. Δρομολόγια Λαύριο-Κέα εκτελούνται καθημερινά.

Στο Λαύριο φτάνετε μέσω Αττικής Οδού και από την παραλιακή οδό μέσω της Λεωφόρου Αθηνών-Σουνίου.

► Εναλλακτικά:

Παίρνετε τον Προασπικό Σιδηρόδρομο και κατεβαίνετε στη στάση Κορωπί. Μεταπιβιβάζεστε σε λεωφορείο του ΚΤΕΛ και σε 40 περίπου λεπτά βρίσκεστε στο Λαύριο.

Από το αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος παίρνετε λεωφορείο ΚΤΕΛ που φτάνει στο Λαύριο μέσω Μαρκόπουλου Αττικής. Φτάνετε μέσω του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου στο σταθμό του ΗΣΑΠ Βικτώρια και αφού περπατήσετε περίπου 100 μ., θα βρεθείτε στο σταθμό λεωφορείων ΚΤΕΛ στο Πεδίον του Άρεως. Κάθε μισή ώρα φεύγουν λεωφορεία για Λαύριο.

► Πως να μετακινηθείτε στην Κέα

Μόλις βγείτε από το λιμάνι, λεωφορεία και ταξί σας περιμένουν για να σας πάνε στον προορισμό σας. Αυτά τα μέσα θα χρησιμοποιήσετε και για τις μετακινήσεις σας στο εσωτερικό του νησιού σε περίπτωση που δεν έχετε αυτοκίνητο. Μπορείτε επίσης να νοικιάσετε όχημα στο λιμάνι.

Για ειδικές ή επείγουσες μεταφορές, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα θαλάσσια ταξί για την διαδρομή μεταξύ Κέας και Λαυρίου. Τα θαλάσσια ταξί μπορούν να μεταφέρουν από 4 έως 8 άτομα.

Για τους πιο παραδοσιακούς, υπάρχει η δυνατότητα περιήγησης και ειδικών μεταφορών με μουλάρια και γαϊδουράκια, ένας ιδιαίτερος τρόπος για να περιηγηθείτε στα μονοπάτια της Κάτω Μεριάς προς την Καρθαία. Ειδικά για τη βόλτα στο μονοπάτι όμως θα πρέπει να έχετε μια σχετικά καλή φυσική κατάσταση λόγω της

Ευρετήριο

Εναλλακτικός Τουρισμός	04
Θαλάσσια Σπορ	13
Ναυαγία	14
Ιστορία - Πολιτισμός	16
Μνημεία	18
Μουσεία	25
Θρησκευτικός Τουρισμός	27
Ιστορία	33
Παραλίες	34
Οικισμοί	42
Σπηλιές	45
Τοπικά προϊόντα - Τοπική κουζίνα	46
Εκδηλώσεις - Πανηγύρια	53

Χρήσιμα Τηλεφωνα

Δήμος Κέας | 22883 60000

Κ.Ε.Π. | 22880 21150

Κέντρο Κοινότητας | 22880 21589

Δημοτικά Σφαγεία | 22880 22570

Γραφείο Τουριστικών Πληροφοριών | 22880 21500

Αρχαιολογικό Μουσείο | 22880 22079

Πρώτες Βοήθειες | 166

Περιφερειακό Ιατρείο | 22880 22200

Φαρμακείο Ιουλίδας | 22880 22277

Φαρμακείο Κορησσίας | 22880 22000

Πυροσβεστική | 199

Εθελοντικό Πυροσβεστικό Κλιμάκιο | 22880 22400

Άμεση Δράση | 100

Αστυνομία Κέας | 22880 21100

Λιμεναρχείο Κέας | 22880 21344

Λιμεναρχείο Λαυρίου | 22923 20400 / 401

Το νησί

Αναρωτιέστε πώς θα μπορούσατε να βρεθείτε το συντομότερο δυνατό σε ένα κυκλαδίτικο τοπίο, σε ένα μικρό επίγειο παράδεισο με ξεχωριστή γεωφυσική ομορφιά και πλούσια ιστορική παράδοση; Τότε η απάντηση είναι μία: ταξιδέψτε στην Κέα!

Η Κέα, ευρύτερα γνωστή και ως Τζιά, είναι η «πύλη των Κυκλάδων», το έκτο σε μέγεθος Κυκλαδονήσι και ταυτόχρονα το κοντινότερο νησί στην Αττική, καθώς απέχει 16 μόλις ναυτικά μίλια από το Λαύριο, μόλις μια ώρα ταξίδι με το πλοίο.

Σε σχήμα σταγόνας, με συνολική επιφάνεια 131 τ.χλμ., περίμετρο ακτής 85 χλμ. η Κέα έχει σήμερα περίπου 2.500 μόνιμους κατοίκους. Παρά την έντονη οικοδομική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια και την παράλληλη σταδιακή τουριστική ανάπτυξη, έχει καταφέρει να διατηρήσει τον παραδοσιακό χαρακτήρα της. Ενώ το τοπίο έχει εμφανή κυκλαδικά χαρακτηριστικά, έχει και ιδιαιτερότητες που το διαφοροποιούν από τα υπόλοιπα Κυκλαδονήσια. Το έντονο γεωλογικό ανάγλυφο, η πυκνή βλάστηση στην ενδοχώρα και η εκδοχή της κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής με τις πέτρινες κατοικίες και την ποικιλία χρωμάτων, που διατηρήθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό και στις νέες κατασκευές, δημιουργούν ένα σκηνικό μοναδικό. Συνδυάζοντας ένα μοναδικό φυσικό τοπίο, υπέροχες παραλίες, συναρπαστικά αξιοθέατα και πλούσια ιστορική παράδοση, η Κέα είναι ένας μαγευτικός προορισμός που ικανοποιεί το γούστο ακόμη και του πιο απαιτητικού επισκέπτη.

Η κοντινή της απόσταση από την Αθήνα την καθιστά εύκολα επισκέψιμη καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, για πολλούς Αθηναίους κι όχι μόνο, που αναζητούν διήμερες αποδράσεις ή και πολυήμερες διακοπές. Αποτελεί δε αγαπημένο προορισμό για ιστιοπλοϊκά σκάφη που αναζητούν απάνεμα γραφικά λιμανάκια για ήρεμα σαββατοκύριακα.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Μ Ο Ν Ο Π Α Τ Ι Α

Θ Α Λ Α Σ Σ Ι Α Σ Π Ο Ρ

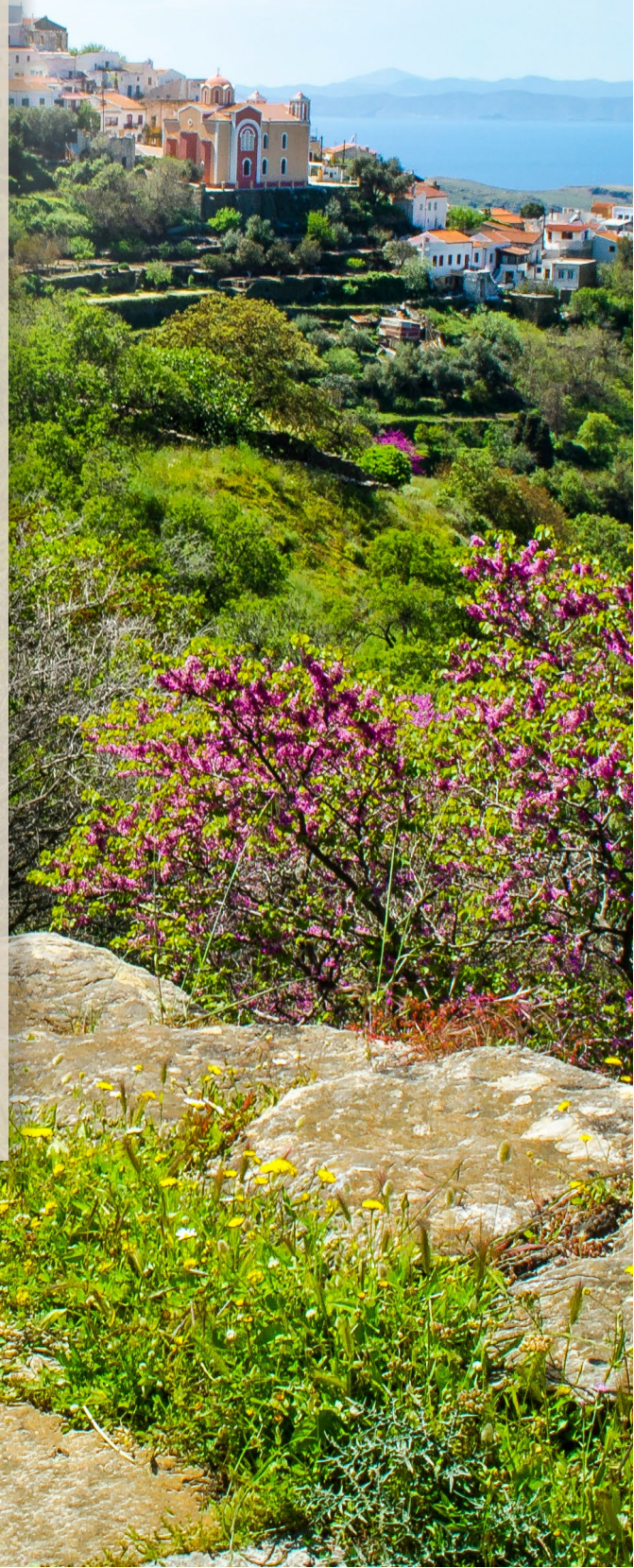

Τα Μονοπάτια της Κέας

Ένας από τους πιο ενδιαφέροντες τρόπους να ανακαλύψετε την Κέα είναι να την περπατήσετε. Το καλά διατηρημένο δίκτυο μονοπατιών του νησιού περιλαμβάνει 12 διαδρομές που θα σας χαρίσουν μοναδικές συγκινήσεις. Περιπλανηθείτε από την καταπράσινη ρεματιά της ενδοχώρας στον πιο απομονωμένο κολπίσκο και από το πιο γραφικό εκκλησάκι στα υποβλητικά ερείπια ενός αρχαίου πύργου. Συμβουλευτείτε τις προτεινόμενες διαδρομές και αφήστε την Κέα να σας αποκαλυφθεί μέσα από τη φυσική ομορφιά και τη μαγευτική ιστορία της.

Γνωρίστε την Κέα περπατώντας

Η Κέα είναι ένας παράδεισος για τους περιπατητές καθώς διαθέτει ένα δίκτυο μονοπατιών, συνολικού μήκους 81 χλμ., με αρκετά από αυτά να είναι λιθόστρωτα. Τα μονοπάτια ήταν μέρος του αρχαίου οδικού δικτύου που κατά τον 7ο-6ο αιώνα συνέδεε τις πόλεις – κράτη μεταξύ τους. Σε όλα τα μονοπάτια υπάρχουν ξύλινες πινακίδες με πληροφορίες για τη διαδρομή και μικρές μεταλλικές πινακίδες με τον αριθμό του μονοπατιού. Βάλτε άνετα ρούχα και παπούτσια, εφοδιαστείτε με προμήθειες και αφήστε το νησί να σας αποκαλύψει τη μυστική γοητεία

1 | Διαδρομή «Λέων»: Ιουλίδα – Λέων – Δοσωνάρι – Διασέλλι – Οτζιάς | **Μήκος:** 5.100 μ.

Ξεκινάτε από την Ιουλίδα ακολουθώντας την πινακίδα με την ένδειξη «Λέων». Περνώντας μέσα από στεγάδια, πρώτος σταθμός είναι ο περίφημος Λέοντας της Κέας, ένας βράχος, όπου πάνω του είναι σκαλισμένο ένα επιβλητικό λιοντάρι που, βυθισμένο στη μακαριότητα του, ατενίζει την Ιουλίδα. Ο Λέων ανάγεται στα αρχαϊκά χρόνια και οι μύθοι γύρω από αυτόν είναι πολλοί. Συνεχίζοντας το μονοπάτι, θα φτάσετε στη βρύση του Βενιαμίν που την

συντροφεύει ένας υπεραιωνόβιος πλάτανος. Αφού ξεδιψάσετε με το γάργαρο νερό, θα ξαποστάσετε στη δροσιά του πλάτανου απολαμβάνοντας παράλληλα την μαγευτική θέα. Στη συνέχεια παίρνετε το δρόμο για το Δοσωνάρι, περπατώντας ανάμεσα σε βελανιδιές και αμυγδαλιές. Μετά από λίγο θα δείτε τα πρώτα σπίτια του Οτζιά και περνώντας από το Διασέλλι θα φτάσετε στην παραλία που σχηματίζεται στο μυχό του κόλπου Οτζιά.

2 | Διαδρομή «Έλιξος»: Ιουλίδα – Ρούκουνας – Κώμη – Άγιος Κωνσταντίνος – Μυλοπόταμος – Φλέα – Κορησσία | **Μήκος:** 3.100 μ.

Ξεκινώντας από την ξακουστή βρύση του Ροκομένου στην έξοδο της Ιουλίδας, όπου ο μύθος λέει ότι αν κανείς πει από το νερό της θα παντρευτείς Τζιώτη ή Τζιώτισσα, κατηφορίζετε προς Κορησσία. Μετά από 1.800 μέτρα συναντάτε τον ναό του Αγίου Κωνσταντίνου και την ομώνυμη βρύση. Από εδώ ξεκινάει το λιθόστρωτο μονοπάτι που βρίσκεται πάνω στα χνάρια του αρχαίου δρόμου Ιουλίδας-Κορησσίας και διασχίζει την κοιλάδα των νερόμυλων, στην οποία ρέει το νερό της Φλέας, πλούσιας πηγής της Κέας. Από τον Μυλοπόταμο μπορείτε να βγείτε στον κεντρικό δρόμο που μετά από 2 χλμ. καταλήγει στην Κορησσία. Προτιμήστε όμως να συνεχίσετε στην περιοχή της Φλέας περπατώντας στη γεμάτη κυπαρίσσια ποταμιά. Κατά μήκος του ρυακιού, σώζονται 11 αλεστικοί νερόμυλοι, χαρακτηριστικά δείγματα τζιώτικης αρχιτεκτονικής, σε απόλυτη αρμονία με το περιβάλλον. Παλαιότερα, λειτουργούσαν όλο τον χρόνο και μαζί με τους ανεμόμυλους, άλεθαν σιτηρά και τροφοδοτούσαν με αλεύρι και ζωτροφές τα χωριά. Σήμερα οι περισσότεροι είναι εγκαταλελειμμένοι ενώ κάποιοι κατοικούνται.

3 | Διαδρομή «Αρισταίος»: Ιουλίδα - Μεσαριά - Προφήτης Ηλίας - Αστρά - Ελληνικά - Άγιος Συμεών - Καρθαία | **Μήκος:** 11.850 μ.

Αυτή η διαδρομή συνέδεε την αρχαία Ιουλίδα με την αρχαία Καρθαία και κινείται στην ενδοχώρα της Κέας. Περιπλέκεται με το σημερινό κεντρικό οδικό δίκτυο με το οποίο διασταυρώνεται σε τέσσερα σημεία. Μπορείτε να το περπατήσετε από την αρχή ακολουθώντας τη σήμανση αλλά έχετε επίσης τη δυνατότητα να περιηγηθείτε σε ορισμένα τμήματα του σαν μικρές ολοκληρωμένες διαδρομές. Αφετηρία είναι η Ιουλίδα. Ανηφορίζοντας το λιθόστρωτο από την πλατεία, φτάνετε στην πηγή Αγία Τριάδα. Μετά την πρώτη διασταύρωση με τον επαρχιακό δρόμο, το μονοπάτι συνεχίζει προς το σύμπλεγμα των παλιών ανεμόμυλων, αντιπροσωπευτικών δειγμάτων της τοπικής λαϊκής αρχιτεκτονικής. Ξανασυναντάτε τον επαρχιακό δρόμο μετά τον «παλιόμυλο» και συνεχίζετε το μονοπάτι που θα σας πάει προς τη περιοχή της Μεσαριάς και την όμορφη βρύση της. Στη Γυριστή θα ξαναβγείτε στον επαρχιακό δρόμο, για να συνεχίσετε στο μονοπάτι του Προφήτη Ηλία που οδηγεί στο ψηλότερο σημείο του νησιού. Όλη η διαδρομή είναι λιθόστρωτη και περνάει μέσα από δρυοδάσος. Μετά τον Προφήτη Ηλία βγαίνετε στον επαρχιακό δρόμο στην περιοχή Αστρά. Από εκεί θα περπατήσετε 1.700 μέτρα σε ασφαλτόδρομο ως την περιοχή Ελληνικά όπου ξύλινη ταμπέλα θα σας οδηγήσει στο μονοπάτι που καταλήγει στον αρχαιολογικό χώρο και την ακτή της Καρθαίας. Τόσο από τα Ελληνικά όσο και από τον Άγιο Συμεών μπορείτε να ακολουθήσετε εναλλακτικά τη διαδρομή 8 με προορισμό τον Άγιο Φίλιππο.

4 | Διαδρομή «Δρυς»: Μονή Επισκοπής - Σωτήρα - Περαμεριά - Τρία Μαδερικά – Συκαμιά | **Μήκος:** 4.450 μ.

Από την Ιουλίδα παίρνετε τον επαρχιακό δρόμο προς τις ανατολικές περιοχές της Τζιας. Από τον επαρχιακό δρόμο προς Ελληνικά – Κατωμεριά, στη θέση Γυριστή, μπαίνετε στο χωματόδρομο που θα σας οδηγήσει σε ένα σημαντικό βυζαντινό μνημείο, το μοναστήρι της Επισκοπής. Ο ναός έχει χτιστεί σε πολλά σημεία του με αρχαίο δομικό υλικό. Από εδώ θα ξεκινήσετε το οδοιπορικό σας. Πρώτος σταθμός είναι η Σωτήρα και η πηγή της. Καθώς όλη η περιοχή είναι κατάφυτη από βελανιδιές, θα διασχίσετε ένα τμήμα ενός από τα δρυοδάση της Κέας και ταυτόχρονα από τα ελάχιστα δάση βασιλικής δρυός που έχουν μείνει στο Αιγαίο. Επόμενος σταθμός είναι η τοποθεσία Τρία Μαδερικά με την εκκλησία του Αγίου Νικολάου, σημείο όπου η διαδρομή μπορεί να διαιρεθεί σε δύο μικρότερα τμήματα, επειδή εκεί υπάρχει οδική πρόσβαση. Το μονοπάτι συνεχίζει πάντα μέσα από το παρθένο δρυοδάσος στην

Αμαραθιά και, λίγο πριν καταλήξει στα Ελληνικά, μετατρέπεται ξανά σε χωματόδρομο.

Η διαδρομή αυτή συνδέεται στα Ελληνικά με τη διαδρομή 3 που οδηγεί στην Καρθαία. Στην αντίθετη κατεύθυνση, δυτικά, μπορείτε να διευρύνετε την πορεία σας προς τη μεταβυζαντινή Μονή του Αγίου Παντελεήμονα και την Αγία Ειρήνη, με τελικό προορισμό την Παναγία Λουτριανή, στα βόρεια της δασωμένης λαγκαδιάς, όπου θα δείτε έναν ακόμη αρχαίο πύργο και άλλες σύγχρονες του εγκαταστάσεις.

Από εδώ το τοπίο αλλάζει και γίνεται βραχώδες.

Θα περπατήσετε σε απότομη πλαγιά αλλά στο τέλος θα αποζημιωθείτε από την πανέμορφη αμμουδιά της Συκαμιάς στην οποία καταλήγει. Αυτή τη διαδρομή μπορείτε να την ξεκινήσετε και από την Σωτήρα στην οποία σας οδηγεί ο επόμενος χωματόδρομος.

5 | Διαδρομή «Καρθαία» Κατωμεριά - Καλοδούκα- Πηγή Βαθυπόταμου | **Μήκος:** 3.150 μ.

Ο οικισμός της Κατωμεριάς βρίσκεται σε μια περιοχή με μεγάλη φυσική ομορφιά στην καρδιά της Κέας και η διαδρομή αυτή συνδέεται με τον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο της Καρθαίας. Φτάνοντας στη θέση Καλοδούκα θα δείτε την ομώνυμη πηγή, όπου διατηρούνται μέχρι σήμερα, αρχαία άνδρα καλλιέργειών. Η πηγή Καλοδούκα και η πηγή του Βαθυπόταμου που θα συναντήσετε πιο κάτω είναι αρχαίες πηγές τροφοδοσίας της πόλης της Καρθαίας. Η διαδρομή αυτή μπορεί να συνδεθεί με τη διαδρομή 3, στη θέση Χειμωνική. Από εκεί, μονοπάτι κατά τόπους λιθόστρωτο οδηγεί στον Ατζερίτη της Κατωμεριάς, αποτελώντας έτσι μια εναλλακτική πορεία πρόσβασης στην Καρθαία, διαμέσου της ενδοχώρας του νησιού. Θα μπείτε στο πυκνό δρυοδάσος του Καλογεράδου. Διασχίζετε μια ρεματιά άγριας ομορφιάς και φτάνετε στο ξέφωτο

6 | Διαδρομή «Καρθαία»: Σταυρουδάκι - Πηγή Βαθυπόταμου – Καρθαία | **Μήκος:** 2.300 μ.

Το οδοιπορικό αυτό έχει αφηγηρία τον οικισμό Σταυρουδάκι, 17 χλμ. από την Ιουλίδα. Μετά από 400 περίπου μέτρα χωματόδρομου, θα συναντήσετε το λιθόστρωτο μονοπάτι. Από κει, αφήνετε τη σύγχρονη Κέα πίσω σας και βυθίζεστε σε ένα από τα σημαντικότερα φυσικά και ιστορικά τοπία στις Κυκλάδες. Προχωρώντας στο αρχαίο μονοπάτι που διασχίζει την κοιλάδα του Βαθυπόταμου, σας αποκαλύπτεται σταδιακά όλη η πανίδα και η χλωρίδα του νησιού. Εδώ ανακαλύφθηκε το θέατρο και τμήμα του συστήματος υδροδότησης της πόλης. Στο τέλος αυτής της διαδρομής θα δείτε μπροστά σας να απλώνονται οι Μικρές Πόλες, ένας μοναχικός και επιβλητικός όρμος. Αφού ξαποστάσετε στην Παναγιά των Πολών και βουτήξετε στα καταγάλανα νερά, μπορείτε να αρχίσετε την εξερεύνηση. Στο νότιο άκρο της λοφοσειράς της Άσπρης Βίγλας βρίσκεται η ακρόπολη της Καρθαίας, με τα σημαντικότερα οικοδομήματα της αρχαίας πόλης: το ναό της Αθηνάς και το ναό του Απόλλωνα. Δύο ακόμη κτίσματα, το πρόπυλο και το κτήριο D, βρίσκονται στο άνδηρο του ναού της Αθηνάς. Στα ανατολικά της Ακρόπολης, βρίσκεται το νεκροταφείο της πόλης. Στο σύνολο του αρχαιολογικού χώρου γίνονται σήμερα εργασίες ανάδειξης και συντήρησης.

7 | Διαδρομή «Καρθαία»: Χαβουνά – Άγιος Ταξιάρχης - Πηγαδάκι - Καλησκιά – Καρθαία | **Μήκος:** 1.700 μ

Ο παραδοσιακός οικισμός Χαβουνά απέχει 18,5 χλμ. από την Ιουλίδα. Τα Χαβουνά ανήκαν στη χώρα της αρχαίας Καρθαίας και μέχρι σήμερα έχουν υποστεί ελάχιστες επεμβάσεις. Κατηφορίζοντας το λιθόστρωτο, έχοντας πάντα θέα προς τη θάλασσα, συναντάτε το εκκλησάκι του Αγίου Ταξιάρχη. Στη θέση Πηγαδάκι έχετε την ευκαιρία να δείτε ίχνη από ένα αγρόκτημα των κλασικών χρόνων, με περίβολο και πύργους.

Μετά από μισή ώρα περίπου θα βρεθείτε σε μια παράκαμψη. Αν συνεχίσετε στον κύριο δρόμο, θα καταλήξετε στο ρέμα του Βαθυπόταμου, όπου η διαδρομή ενώνεται με τις προηγούμενες. Αν ακολουθήσετε την παράκαμψη, θα φτάσετε στην ερημική ακρογιαλιά της Καλησκιά

8 | Διαδρομή «Σείριος»: Ελληνικά - Χούχλη - Βρύσες - Άγιος Φίλιππος – Άγιος Συμεών | **Μήκος:** 4.300 μ.

Αφετηρία για αυτό το οδοιπορικό είναι τα Ελληνικά που απέχουν 10,3 χλμ. από την Ιουλίδα. Αν ξεκινήσετε από τον Άγιο Συμεών, η διαδρομή προς Άγιο Φίλιππο είναι συντομότερη. Από τον Άγιο Συμεών μπορείτε να ακολουθήσετε τη διαδρομή 3 προς Καρθαία. Μετά τα Ελληνικά, στη θέση Χούχλη, σώζεται

τιμήμα αρχαίου πύργου, που χρησιμοποιούνταν ως παρατηρητήριο για τον έλεγχο της περιοχής. Φτάνοντας στις Βρύσες θα δείτε τις πετρόχτιστες κατασκευές από τις οποίες περνάει το νερό ποτίζοντας τις γύρω καλλιέργειες. Η διαδρομή καταλήγει στην ερημική βοτσαλωτή ακρογιαλιά του Αγίου Φιλίππου.

9 | Διαδρομή «Άρτεμις»: Ιουλίδα - Μύλοι - Θόλος - Καλογεράδος - Αμαραθιά – Ελληνικά-Άγιος Παντελεήμονας - Παναγία Λουτριάνη | **Μήκος:** 5.500 μ.

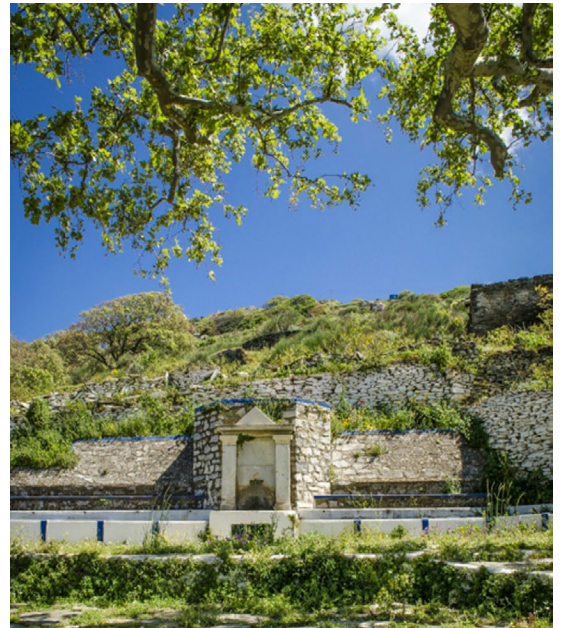
Αυτή η διαδρομή μέσα από ένα καταπράσινο τοπίο ξεκινά από τις νότιες παρυφές της Ιουλίδας, στη θέση Συνεταιρισμός, ανηφορίζοντας αρχικά στο Βουνό των Μύλων, σε υψόμετρο 500 μέτρων. Βαδίζοντας στη συνέχεια για αρκετό διάστημα σε

αγροτικό δρόμο, θα συναντήσετε στην περιοχή του θόλου τον ιστορικό ναό του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου και έπειτα θα μπείτε στο πυκνό δρυοδάσος του Καλογεράδου. Διασχίζετε μια ρεματιά άγριας ομορφιάς και φτάνετε στο ξέφωτο

10 | Διαδρομή «Υδρούσσα»: Βρύση Βενιαμίν - Άγιος Δημήτριος – Σπαθί | Μήκος: 4.800 μ.

Ακολουθώντας αρχικά την ίδια πορεία εξόδου από την Ιουλίδα με εκείνη που οδηγεί στον Οτζιά (Διαδρομή 1), φτάνετε στη βρύση του Βενιαμίν. Η θέση αυτή λειτουργεί σαν αφετηρία της διαδρομής, επειδή έχει και οδική πρόσβαση από τον επαρχιακό δρόμο Ιουλίδας προς Σπαθί και Καστρί. Μετά τη βρύση το μονοπάτι διακλαδώνεται και ο ανατολικός κλάδος του οδηγεί προς τον Άγιο Δημήτριο. Βαδίζοντας για 150 μέτρα στον επαρχιακό δρόμο, συναντάτε μια πινακίδα που σας εισάγει ξανά στο μονοπάτι. Κατηφορίζετε προς τη βαθειά ρεματιά του Σπαθιού, την πιο εντυπωσιακή του νησιού. Το μεγαλύτερο μέρος της πορείας γίνεται υπό σκιάν. Πλησιάζοντας στην κοίτη του χειμάρρου, θα παρατηρήσετε το σκαλωτό λιθόστρωτο που με συνεχείς γωνιώδεις ελιγμούς αποτελεί μοναδικό δείγμα της υπαίθριας τζιζώτικης λαϊκής αρχιτεκτονικής. Μετά από μια πορεία μέσα από το χειμάρρο μέσα σε πυκνή βλάστηση, προσπερνώντας διάσπαρτες αγροικίες και ξωκλήσια στις πλαγιές, και καταλήγετε στην μεγάλη ειδυλλιακή αμμουδιά του Σπαθιού, όπου θα έχετε την ευκαιρία να κολυμπήσετε στα κρυστάλλινα νερά ή απλώς να ξαποστάσετε στην ψαροταβέρνα. Στη πλαγιά της ακτής που κλείνει τον όρμο από τα νότια, έχει εντοπιστεί θέση αρχαίου μεταλλείου.

11 | Διαδρομή «Ορκός»: Προφήτης Ηλίας - Λαούδη - Καμπούρη – Ορκός | Μήκος: 4.200 μ.
Βελάδο – Γρίκου – Πηγή Γεραντώνη – Παναγιά του Γρίκου Μήκος: 1.900 μ.

Διαδρομή που πρόσφατα χαρακτηρίστηκε ως «Διαδρομή Πολιτιστικού Ενδιαφέροντος» και που, ξεκινώντας από τον Προφήτη Ηλία, καταλήγει στον γραφικό όρμο του Ορκού. Την διαδρομή αυτή μπορείτε να την ξεκινήσετε και από την Ιουλίδα. Σ' αυτή την περίπτωση, η πορεία μέχρι τον Προφήτη Ηλία ταυτίζεται με τη Διαδρομή «Αρισταίος» (αρ. 3). Από τον επαρχιακό δρόμο στο ύψος του Προφήτη Ηλία, η πορεία οδηγείται σε στενό χωματόδρομο, ο οποίος σε λίγο μετατρέπεται σε μονοπάτι.

Στη συνέχεια, παίρνοντας μορφή λιθόστρωτου, η διαδρομή κατηφορίζει προς τη ρεματιά μέσα σε πυκνή βλάστη από βελανιδιές και ασφεντάμους. Στο τελευταίο τμήμα της, η πορεία εισέρχεται στο ρέμα, τερματίζοντας στον Ορκό, σε μια όμορφη αμμουδιά με δένδρα, καθαρή θάλασσα και εξοχικές κατοικίες. Εδώ υπάρχουν

παλαιά μεταλλεία σιδήρου με επισκέψιμες στοές. Η επιστροφή μπορεί να γίνει με αυτοκίνητο σε ένα αρκετά καλό δρόμο. Στην ίδια διαδρομή και στην ευρύτερη εδαφική περιφέρεια «Βελάδο – Προφήτης Ηλίας» συμπεριλαμβάνεται ένας ειδυλλιακός περίπατος, που οδηγεί από τον επαρχιακό δρόμο Ιουλίδας – Κάτω Μεριάς στην περιοχή Βελάδο. Εκεί συναντάτε εκκλησιάκια, αγροτικές κατοικίες, αλλά και σύγχρονα εξοχικά σπίτια. Από τη θέση Γρίκου, η πορεία κατηφορίζει σε λιθόστρωτη «στενή» με τοίχους ξερολιθιάς δεξιά κι αριστερά. Μέσα σε δάσος από βελανιδιές κατεβαίνετε τα σκαλοπάτια, περνάτε πάνω από την παλιά πηγή «Γεραντώνη» και καταλήγετε στο γραφικό ξωκλήσι της Παναγιάς του Γρίκου.

12 Διαδρομή «Ποιήεσσα»: Σκλαβονικόλα - Πανάχρα - Αγία Μαρίνα - Ποίσες - Παραλία Ποισσών | Μήκος: 5.500 μ.
Κατωμεριά – Πηγή Χιονάτου – Ποίσες – Παραλία Ποισσών Μήκος: 4.700 μ.

Στη θέση Σκλαβονικόλα, από τον επαρχιακό δρόμο Ιουλίδας – Ποισσών, στρίβετε δεξιά και παίρνετε το χωματόδρομο προς Βρόσκοπο. Μετά από 1,5 περίπου χιλιόμετρο, συναντάτε αριστερά είσοδο στο μονοπάτι με την πινακίδα Πανάχρα-Αγία Μαρίνα. Σε λίγη ώρα φθάνετε στον ερειπωμένο, αλλά αρκετά εντυπωσιακό αρχαίο (ελληνιστικό) Πύργο της Πανάχρας.

Συνεχίζοντας στο ίδιο μονοπάτι, φθάνετε στον άλλο μεγαλύτερο Πύργο της Αγίας Μαρίνας, κλασικών-ελληνιστικών χρόνων, που στέκεται στο ύψος του παρά τους αιώνες, τους σεισμούς, τις επιδρομές και τις καταιγίδες που τον έχουν χτυπήσει.

Δίπλα του βρίσκεται το κατάλευκο εκκλησάκι της Αγίας Μαρίνας, καθολικό παλαιάς μεταβυζαντινής Μονής. Σε μικρή απόσταση, θα συναντήσετε την ομώνυμη πηγή με τρεχούμενο νερό, που φημολογείται πως είναι το καλύτερο του νησιού. Αφήνοντας πίσω σας τον Πύργο, η πορεία ακολουθεί στενό αγροτικό δρόμο, που μετά από λίγο, στη θέση «Κρεμαστή», μετατρέπεται στο κατηφορικό

μονοπάτι προς Ποίσες. Στην εκπληκτική αυτή διαδρομή θα απολαύσετε την άγρια ομορφιά, βαδίζοντας στη βραχώδη βουνοπλαγιά και αγναντεύοντας απέναντι τη γραφική περιοχή «Πλαγιά», καθώς καταλήγει στο ρέμα.

Με την κάθοδο στον κάμπο των Ποισσών, θα αποζημιωθείτε από το ήρεμο τοπίο με τα περιβόλια, τα οπωροφόρα δένδρα και τα σπίτια των ντόπιων καλλιεργητών. Όμως η μεγαλύτερη απόλαυση είναι το κολύμπι στην παραλία των Ποισσών με τη βελουδινή αμμουδιά. Στον ίδιο προορισμό καταλήγει κανείς αν, ξεκινώντας από τον Άγιο Νικόλαο της Κατωμεριάς, ακολουθήσει την υπέροχη σε θέα και κατάφυτη από δενδρώδη βλάστηση διαδρομή. Αφού περνά από την παλιά πηγή Χιονάτου, η πορεία καταλήγει στο μεγάλο ρέμα και από εκεί στην ακτή των Ποισσών.

Η εναλλακτική αυτή διαδρομή ενώνεται με την προηγούμενη στο μεγάλο ρέμα, σε απόσταση 2 χιλιομέτρων από την παραλία.

Θαλάσσια Σπορ

Τα καταγάλανα νερά της Κέας και η ιδιαίτερη μορφολογία των κόλπων της αποτελούν ένα φιλόξενο περιβάλλον για τους φίλους των θαλάσσιων σπορ.

Πέρα από την κλασική ιστιοπλοΐα που έχει μια παράδοση δεκαετιών στο νησί, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να ασχοληθεί με θαλάσσιο σκι, wakeboard, surf, wakesurfing, windsurfing, kitesurfing, jet ski, SUP, καταδύσεις και άλλες συναρπαστικές δραστηριότητες.

Στο νησί λειτουργούν κέντρα θαλάσσιων σπορ, στα οποία μπορεί κανείς να βρει χρήσιμες πληροφορίες, ειδικό εξοπλισμό και τους κατάλληλους εκπαιδευτές, ενώ πολύ συχνά διοργανώνονται και αγώνες.

Ναυάγια

Η Κέα αποτελεί έναν μοναδικό προορισμό για τους λάτρεις του καταδυτικού τουρισμού καθώς στον βυθός της κείτονται τέσσερα πολύ ενδιαφέροντα ναυάγια, τα οποία σημάδεψαν τη νεότερη ιστορία της: το αδελφό πλοίο του Τιτανικού, το νοσοκομειακό πλοίο «Βρετανικός» και το γαλλικό υπερωκεάνειο «Burdigala», το τροχήλατο ατμόπλοιο «Πατρίς» και ένα γερμανικό αεροπλάνο Junkers 52 του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

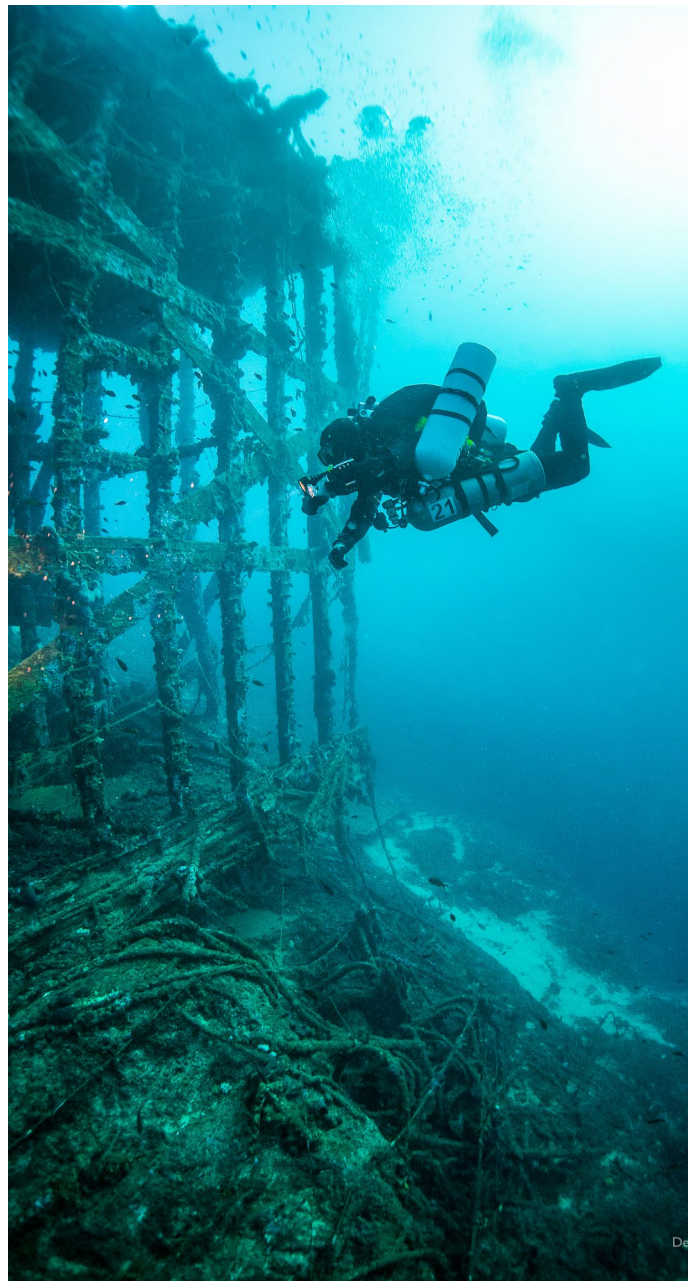
HMHS BRITANNIC

Το 1975, ανοιχτά από το λιμάνι της Κέας και σε βάθος 120 μ. ο Ζακ Κουστώ ανακάλυψε το ναυάγιο του πλοίου Βρετανικού, το οποίο βυθίστηκε τυχαία από γερμανική νάρκη τον Νοέμβριο του 1916 ενώ έπλεε με προορισμό το νοσοκομειακό σταθμό της Λήμνου, μεταφέροντας Άγγλους τραυματίες. Ο Βρετανικός, μήκους 269 μ., από τα μεγαλύτερα υπερωκεάνια της γραμμής του Βορείου Ατλαντικού και αδελφό πλοίο του Τιτανικού, κατελκυστηκε το 1914. Με την έναρξη, όμως, του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, επιτάχθηκε από το Βρετανικό Ναυαρχείο και μετατράπηκε αμέσως σε πλωτό νοσοκομείο. Παρά το γεγονός ότι ο σχεδιασμός του είχε βελτιωθεί σημαντικά μετά το ναυάγιο του Τιτανικού, το πλοίο βυθίστηκε σε 55 μόλις λεπτά. Ωστόσο, χάρις στον κατάλληλο σωστικό εξοπλισμό του, αλλά και στην κοντινή απόσταση με την Κέα, 1.300 περίπου επιβαίνοντες μπόρεσαν να διασωθούν, ενώ 30 μόνο έχασαν τη ζωή τους κυρίως λόγω της πρόωρης κατέλκυσης των σωστικών λέμβων και της συνέχισης λειτουργίας των μηχανών.

ΠΑΤΡΙΣ

Ένα βράδυ του Φλεβάρη του 1868, οκτώ χρόνια μετά την κατασκευή του, το πολυτελές ατμόπλοιο «Όθων» -που μετά την έξωση του βασιλιά Όθωνα, κατά παραγγελία του οποίου είχε ναυπηγηθεί στον ποταμό Τάμεση της Αγγλίας, μετονομάστηκε σε «Πατρίς»- έπεσε σε ξέρα ανοικτά του Κούνδουρου, στη Μακρυόπουντα, στο ταξίδι του από Πειραιά προς Σύρο. Οι 500 σχεδόν επιβαίνοντες διασώθηκαν. Το ναυάγιο, που παρέμενε άγνωστο ακόμη και στους κατοίκους του νησιού, αποκαλύφθηκε μετά από 138 χρόνια κι ύστερα από 30 και πλέον καταδύσεις, σε διάστημα τριών ετών. Το σκαρί του, μήκους 217 ποδών και 641 τόνων, βρέθηκε κομμένο στα δύο, σε βάθος μεταξύ 28 και 54 μέτρων. Το ναυάγιο είναι ίσως το μοναδικό τέτοιου τύπου στη Μεσόγειο. Οι εφημερίδες της εποχής το αποκαλούσαν «εκ των ωραιότερων, εάν μη το άριστον, των ατμόπλοιων της Ελληνικής Ατμοπλοϊκής Εταιρείας». Σήμερα θεωρείται ένα από τα δέκα καλύτερα σημεία κατάδυσης στην Ελλάδα. Τα 30 αντικείμενα που ανελκύστηκαν εκτίθενται στο Βιομηχανικό Μουσείο Σύρου.

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΜΝΗΜΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΜΟΥΣΕΙΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Μνημεία

Ένα νησί με τόσο πλούσια ιστορία όπως η Κέα δεν θα μπορούσε παρά να είναι διάσπαρτο από μνημεία σε ξηρά και θάλασσα. Ο επισκέπτης είτε κάνει έναν απλό περίπατο στη Χώρα είτε την πεζοπορία εξερεύνησης στα μονοπάτια βρίσκει συνεχώς μπροστά του ενδιαφέροντα τοπία, τα οποία χρονολογούνται από τα προϊστορικά χρόνια ως τον προηγούμενο αιώνα.

Ο Λέοντας

Πάνω στο μονοπάτι που ξεκινάει από την περιοχή του Αγίου Σπυρίδωνα και καταλήγει στον όρμο του Οτζιά, θα συναντήσετε τον περίφημο Λέοντα ή Λιόντα, το σήμα κατατεθέν του νησιού. Πρόκειται για ένα αρχαϊκό γλυπτό μνημείο του 6ου -7ου αιώνα π.Χ. λαξευμένο σε ένα συμπαγή βράχο σχιστόλιθου μήκους περίπου 8 μέτρων. Συνδέεται με πολλούς μύθους που σχετίζονται με την ξηρασία που είχε πλήξει το νησί στην αρχαιότητα. Σύμφωνα με τον επικρατέστερο μύθο, την εποχή που ακόμα η Κέα λεγόταν Υδρούσσα λόγω των άφθονων νερών της, ένα τρομερό λιοντά-

ρι έκανε την εμφάνισή του στα δάση του νησιού που μέχρι τότε κατοικούσαν από Νύμφες, τις νεράιδες των υδάτων, και τις καταδίωξε. Τότε η οργή των θεών επέφερε και την ξηρασία του κλίματος των Κυκλάδων και ειδικότερα της Κέας, η οποία αποκαταστάθηκε με την άφιξη από τη Θεσσαλία του ημίθεου Αρισταίου, γιου του θεού Απόλλωνα και της Νύμφης Κυρήνης. Ο Αρισταίος κατάφερε να εξευμενίσει τους θεούς, η ξηρασία περιορίστηκε σημαντικά και έκαναν την εμφάνισή τους οι ευεργετικοί βόρειοι άνεμοι του καλοκαιριού, τα δροσερά μελέμια.

Οι φάροι

Στην Κέα υπάρχουν δύο φάροι: ο φάρος του Αγίου Νικολάου στην Κορησσία και ο φάρος του ακρωτηρίου Τάμελος στο νοτιότερο άκρο του νησιού.

Ο φάρος του Αγίου Νικολάου βρίσκεται στην άκρη του λιμανιού στον μεγάλο φυσικό κόλπο του διαύλου της Κέας και είναι φτιαγμένος πάνω στα ερείπια ναού του Ποσειδώνα. Κατασκευάστηκε το 1831 από τη Γαλλική Εταιρεία Φάρων, έχει ύψος 8 μ. και ήταν

ο πρώτος φάρος που άναψε στις Κυκλάδες και ο δεύτερος στη νεότερη Ελλάδα. Ακριβώς δίπλα του βρίσκεται το εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου. Από το 2010 είναι χαρακτηρισμένος ως μνημείο και υπάγεται στην κατηγορία περί προστασίας Αρχαιοτήτων.

Ο φάρος στο ακρωτήριο Τάμελος χτίστηκε το 1893 για να φωτίσει το στενό μεταξύ Κέας και Κύθνου. Ο πύργος του έχει ύψος 7,5 μ.

Η Καρθαία

Η Καρθαία είναι ο σημαντικότερος αρχαιολογικός χώρος του νησιού. Όπως προκύπτει από τα ευρήματα, πρέπει να ήταν η σημαντικότερη από τις τέσσερις πόλεις-κράτη. Τα πρωιμότερα ευρήματα στο χώρο ανάγονται στην πρωτοκυκλαδική περίοδο αλλά είναι σποραδικά και δεν τεκμηριώνουν μια τόσο πρώιμη εγκατάσταση στο χώρο. Ο πρώτος πυρήνας κατοίκησης της Καρθαίας διαμορφώθηκε στους γεωμετρικούς χρόνους. Σταδιακά η πόλη αναπτύχθηκε, φθάνοντας σε περίοδο ακμής κατά τον 6ο και 5ο αι. π.Χ. και φαίνεται να υφίσταται ως οικισμός μέχρι και τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους. Ο χώρος περιλαμβάνει μια ακρόπολη οχυρωμένη με τείχη μήκους άνω των 2 χλμ. με πύλες, πύργους και ογκόλιθους. Ο κυριότερος χώρος της πόλης είναι ο δωρικός ναός του Πυθίου Απόλλωνος (περ. 530 π.Χ.). Στον πρόναο και στην «πλατεία», εμπρός από το ναό, σώζονται πολλές βάσεις και βάθρα αναθημάτων, όπως και σειρά βάθρων ψηφισμάτων της βουλής και του δήμου των Καρθαιέων. Άλλος ένας δωρικός ναός (περ. 500 π.Χ.) έχει αποδοθεί υποθετικά στην Αθηνά εξαίπιας ενός αγάλματος της θεάς που μάλλον προέρχεται από αέτωμα του ναού. Είναι ο παλαιότερος γνωστός δωρικός περίπτερος ναός στις Κυκλάδες. Τα αετώματα και τα ακρωτήρια του στόλιζαν αγαλματικές συνθέσεις με θέμα την Αμαζονομαχία, τις οποίες μπορείτε να δείτε στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Ιουλίδας). Στο χώρο βρίσκεται επίσης το αδιευκρίνιστης λειτουργίας και επίσης δωρικού ρυθμού «κτήριο D» (περ. 300 π.Χ.), που οφείλει το συμβατικό του όνομα στο γράμμα D, με το οποίο το σημείωσε ο Δανός αρχαιολόγος Brondsted, στο πρώτο σκαρίφημα του χώρου, το 1811. Τέλος, στη δυτική πλαγιά της ακρόπολης βρίσκεται το λιθόκτιστο θέατρο της αρχαίας πόλης, που ανάγεται στην ελληνοιστική περίοδο. Το 2015 ολοκληρώθηκε η ανασκαφή του, αποκαλύπτοντας ένα μικρού μεγέθους, απλής κατασκευής

και εξ ολοκλήρου κτιστό θέατρο με χωρητικότητα 880 θέσεων. Δημιουργήθηκε κατά την ελληνοιστική εποχή ενώ στους υστερορωμαϊκούς χρόνους αναπτύχθηκε σε τμήμα του συγκρότημα λουτρών.

Στον διπλό όρμο της Καρθαίας διακρίνεται σήμερα καταβυθισμένος ο αρχαίος λιμενοβραχίονας ενώ στην κορυφή της λοφοσειράς της Ασπρης Βίγλας, όπου υψώνεται σήμερα το ξεκλήσι της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, βρισκόταν αρχαίος ναός. Στις πλαγιές των λόφων απλώνονταν οικίες, όπως μαρτυρούν τμήματα δομικού υλικού και χρηστικά αντικείμενα. Νότια του θεάτρου, ανατολικά του ναού του Απόλλωνος, σώζεται σύστημα δεξαμενών για την υδροδότηση της πόλης (ελληνοιστικών και υστερορωμαϊκών χρόνων). Μέσα στον ναό του Απόλλωνος και γύρω από το ναό της «Αθηνάς» έχουν ανοιχτεί τάφοι του 6-7ου αι. μ.Χ., συχνά επενδυμένοι με αρχαία αρχιτεκτονικά μέλη που έχουν επαναχρησιμοποιηθεί. Τα σημαντικά ευρήματα των ανασκαφών της Καρθαίας εκτίθενται πλέον στο Αρχαιολογικό

Το Δημαρχείο & το Ιστορικό Δημαρχείο

Οι επισκέπτες της Ιουλίδας έχουν την ευκαιρία να θαυμάσουν δύο σπουδαία αρχιτεκτονικά μνημεία, έργα του μεγάλου Γερμανού αρχιτέκτονα Ερνστ Τσίλερ, το νέο Δημαρχείο και το Ιστορικό Δημαρχείο του νησιού.

Το κτίριο στο οποίο σήμερα στεγάζονται οι Υπηρεσίες του Δήμου Κέας παλαιότερα ήταν το Δημοτικό Σχολείο της Ιουλίδας. Είναι χτισμένο με βάση σχέδια του Τσίλερ και έχει στην 100χρονη πορεία του στεγάσει μεταξύ άλλων Σχολαρχείο, Γυμνάσιο και Λύκειο. Σήμερα θεωρείται διατηρητέο, ενώ πρόσφατα έγιναν εργασίες αποκατάστασης.

Το Ιστορικό Δημαρχείο είναι ένα εντυπωσιακό νεοκλασικό κτήριο του 1902, το οποίο κοσμούν ευρήματα από διάφορους αρχαιολογικούς χώρους του νησιού. Στην πρόσοψή του ξεχωρίζουν πήλινα αγάλματα του Ερμή και του Απόλλωνα, ενώ στη δυτική πλευρά του υπάρχουν εντοιχισμένα, ένα αρχαίο γυναικείο γλυπτό και μια ανάγλυφη παράσταση των κλασικών χρόνων. Στο εσωτερικό του βρίσκονται εντοιχισμένα ανάγλυφα, ενώ η αίθουσα συνεδριάσεων περιέχει αξιόλογες οροφografίες.

Το εργοστάσιο Εμαγιέ

Στο εσωτερικό του οικισμού της Κορησσίας την προσοχή σας θα τραβήξει μια καμινάδα ύψους 45 μέτρων· πρόκειται για την καμινάδα του εργοστασίου Εμαγιέ, του μοναδικού ελληνικού εργοστασίου που παρήγαγε επισμαλτωμένα σκεύη και του μεγαλύτερου στη Μεσόγειο, το οποίο λειτούργησε μεταξύ 1927 και 1957 παίζοντας σημαντικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική ζωή του νησιού.

Ιδρυτής του εργοστασίου υπήρξε ο καπνέμπορος Ιωάννης Γλεούδης και οι περισσότεροι εργάτες του ήταν πρόσφυγες από την Μικρά Ασία. Προπολεμικά παρήγαγε κυρίως οικιακά σκεύη και επιγραφές για δημόσια ή ιδιωτική χρήση.

Το 1936, υπό τη διεύθυνση του Αθανάσιου Κώνστα, η Εμαγιέ πήρε την πρώτη κρατική παραγγελία για παγούρια στρατού και έπειτα επεκτάθηκε στην πολεμική βιομηχανία με την κατασκευή όλμων. Αυτή ήταν και η πιο ένδοξη περίοδος του εργοστασίου, εφόσον πια έφτασε να εξάγει σ' όλα τα Βαλκάνια και την Μέση Ανατολή και ν' απασχολεί 300 εργάτες.

Η Κέα χάρη σ' αυτήν την επιτυχημένη πορεία του εργοστασίου Εμαγιέ, γνωρίζει μεγάλη οικονομική άνθιση έως το 1957 που το εργοστάσιο κλείνει οριστικά αφού έχουν προηγηθεί ήδη ο θάνατος του εμπνευσμένου διαχειριστή του εργοστασίου, Αθανασίου Κώνστα καθώς και πολλά οικονομικά προβλήματα.

Το 1991 το μεγαλύτερο τμήμα του κρίθηκε από το Τμήμα Νεωτέρων Μνημείων διατηρητέο για τη συμβολή που προσφέρει στη μελέτη του βιομηχανικού πολιτισμού της χώρας. Το 2002, μια ομάδα από εργατοτεχνίτες του εργοστασίου έχοντας στην κατοχή της ένα τεράστιο υλικό από μηχανήματα, καλούπια, σκεύη, μακέτες και άλλα αντικείμενα, έβαλε τα θεμέλια για τη δημιουργία του «Συλλόγου Φίλων του Εργοστασίου Εμαγιέ Κέας».

Μετά από κινητοποιήσεις των μελών, συγκεντρώθηκαν από τα υπόλοιπα εργοστάσια της Αττικής τα μηχανήματα του Εμαγιέ τα οποία είχαν εκποιηθεί και εκτίθενται τώρα σε δημοτικό χώρο στην Κορησσία. Ο βασικός στόχος του Συλλόγου είναι η επιστροφή των μηχανημάτων στο χώρο του εργοστασίου και η δημιουργία Βιομηχανικού Μουσείου.

Ο Πύργος της Αγίας Μαρίνας

Ο Πύργος της Αγίας Μαρίνας είναι ένας εντυπωσιακός πεντάωροφος πύργος του 4ου αιώνα, από ντόπιο σχιστόλιθο και μάρμαρο, χαρακτηριστικό παράδειγμα μεμονωμένου οχυρωματικού πύργου των ελληνοισλαμικών χρόνων και ένα από τα υψηλότερα σωζόμενα αρχαία κτήρια. Χτίστηκε στην ενδοχώρα της Κέας, μεταξύ των αρχαίων πόλεων Κορησσίας και Ποιήσσης και λειτούργησε ως οχυρωματικό έργο αμυντικού χαρακτήρα για την προστασία της γύρω αγροτικής περιοχής.

Γύρω στο 1600, όταν ιδρύθηκε η Μονή της Αγίας Μαρίνας, ο πύργος εντάχθηκε στον περίβολό της και πάλι για αμυντικούς λόγους. Στις 8 Σεπτεμβρίου του 1858 μεγάλο κομμάτι του κατέρρευσε μετά από σεισμό και μέρος του υλικού του χρησιμοποιήθηκε για την επισκευή γειτονικών κτισμάτων.

Σήμερα μόνο η βορινή πλευρά του πύργου σώζεται σε καλή κατάσταση, αλλά μόλις ολοκληρωθούν οι επεμβάσεις διάσωσης και αποκατάστασής του θα γίνει πλήρως επισκέψιμος για το κοινό.

Ο Προϊστορικός Οικισμός της Αγίας Ειρήνης

Ακριβώς απέναντι από το Βουρκάρι βρίσκεται η χερσόνησος της Αγίας Ειρήνης, που πήρε το όνομά της από το ομώνυμο γραφικό ξωκλήσι. Εδώ, ανασκαφές που έγιναν το 1960 αποκάλυψαν έναν από τους σημαντικότερους προϊστορικούς οικισμούς, ο οποίος υπέστη συνεχείς ανακατασκευές έπειτα από φυσικές καταστροφές, με αποτέλεσμα τα αρχιτεκτονικά ερείπια των παλαιότερων περιόδων να αποτελούν θεμέλια για τις επόμενες γενιές, δημιουργώντας έναν σφικτό πολεοδομικό ιστό, στον οποίο δύσκολα ανιχνεύεται η χρονολογική συνάφεια.

Εδώ βρέθηκαν το μοναδικό στις Κυκλάδες κατά την περίοδο αυτή Ιερό του Διονύσου (2000 π.Χ.), τμήμα του οχυρωματικού περιβόλου με τον πύργο και την πύλη (2000-1500 π.Χ.), τα ερείπια του αποχετευτικού και υδρευτικού δικτύου (από τον 15ο αι. π.Χ.), η «οικία του άρχοντα», τα ερείπια μιας πολυτελούς κατοικίας κτισμένης κατά τα μυκηναϊκά πρότυπα (16ος-15ος αι. π.Χ.). Το πιο εντυπωσιακό και μοναδικό παγκοσμίως εύρημα οι «Κόρες», πενήντα πήλινα εδώλια από την Ύστερη Εποχή του Χαλκού, που ήρθαν στο φως στην περιοχή του ναού, που εικάζεται πως απεικονίζουν ως λατρεύτριες, ιέρειες ή ακόμη και θεότητες. Σήμερα εκτίθενται σε περίοπτη θέση στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Ιουλίδας, όπως κι όλα τα ευρήματα της περιοχής.

Η Κόκκα

Στην περιοχή Κόκκα βρίσκονται αξιόλογα κτίρια βιομηχανικής αρχιτεκτονικής (στα παράλια του όρμου του Αγίου Νικολάου, πρώην σταθμός ανθράκευσης ατμόπλοιων).

Οι Νερόμυλοι

Στην κοιλάδα Φλέας, κατά μήκος του ποταμού σώζονται ένδεκα αλεστικοί νερόμυλοι, χαρακτηριστικά δείγματα Τζιωτικής αρχιτεκτονικής και πλήρως εναρμονισμένοι στο περιβάλλον.

Παλαιότερα, λειτουργούσαν όλο τον χρόνο και μαζί με τους ανεμόμυλους, άλεθαν σιτηρά.

Οι περισσότεροι είναι εγκαταλελειμμένοι, ενώ κάποιοι κατοικούνται.

Το Δάσος της Βασιλικής Βελανιδιάς Περιοχή NATURA

Η Κέα διαφέρει από τα άλλα Κυκλαδονήσια για την πλούσια χλωρίδα της και ιδίως για τα δάση βασιλικής δρυός, που καλύπτουν το κεντρικό και ανατολικό τμήμα του νησιού.

Το νοτιοανατολικό τμήμα της έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000. Μεταξύ των ειδών της χλωρίδας υπάρχουν 16 ενδημικά φυτά της. Βρίσκουμε άγριες ορχιδέες, φαρμακευτικά φυτά, αρωματικούς θάμνους, σπάνια μανιτάρια, πολύχρωμες λειχήνες, υπεραιώνιβιες καστανιές, σφεντάμια, φίδες (*Juniperus phoenicea*), κοκορετσιές (*Pistacia terebinthus*), κουτσουπιές (*Cercis siliquastrum*), κρόκους, ίριδες, καμπανούλες, ανεμώνες, αγριοτριανταφυλλίες, ζουμπούλια, άγριες γλαδιόλες, ασφόνδελους, σπάρτα.

Τα είδη αυτά καθιστούν την Κέα, ιδιαίτερα την άνοιξη, προορισμό τουρισμού παρατήρησης άγριας χλωρίδας (botany tourism).

Η Μακρόνησος

Η Μακρόνησος ή αλλιώς «Νήσος Ελένη» ανήκει ιδιοκτησιακά και διοικητικά στο Δήμο Κέας και βρίσκεται μεταξύ Κέας και Λαυρίου. Σύμφωνα με τον μύθο, σε μια σπηλιά στη βόρεια πλευρά του νησιού ο Πάρης έκρυψε εκεί την απαχθείσα Ωραία Ελένη.

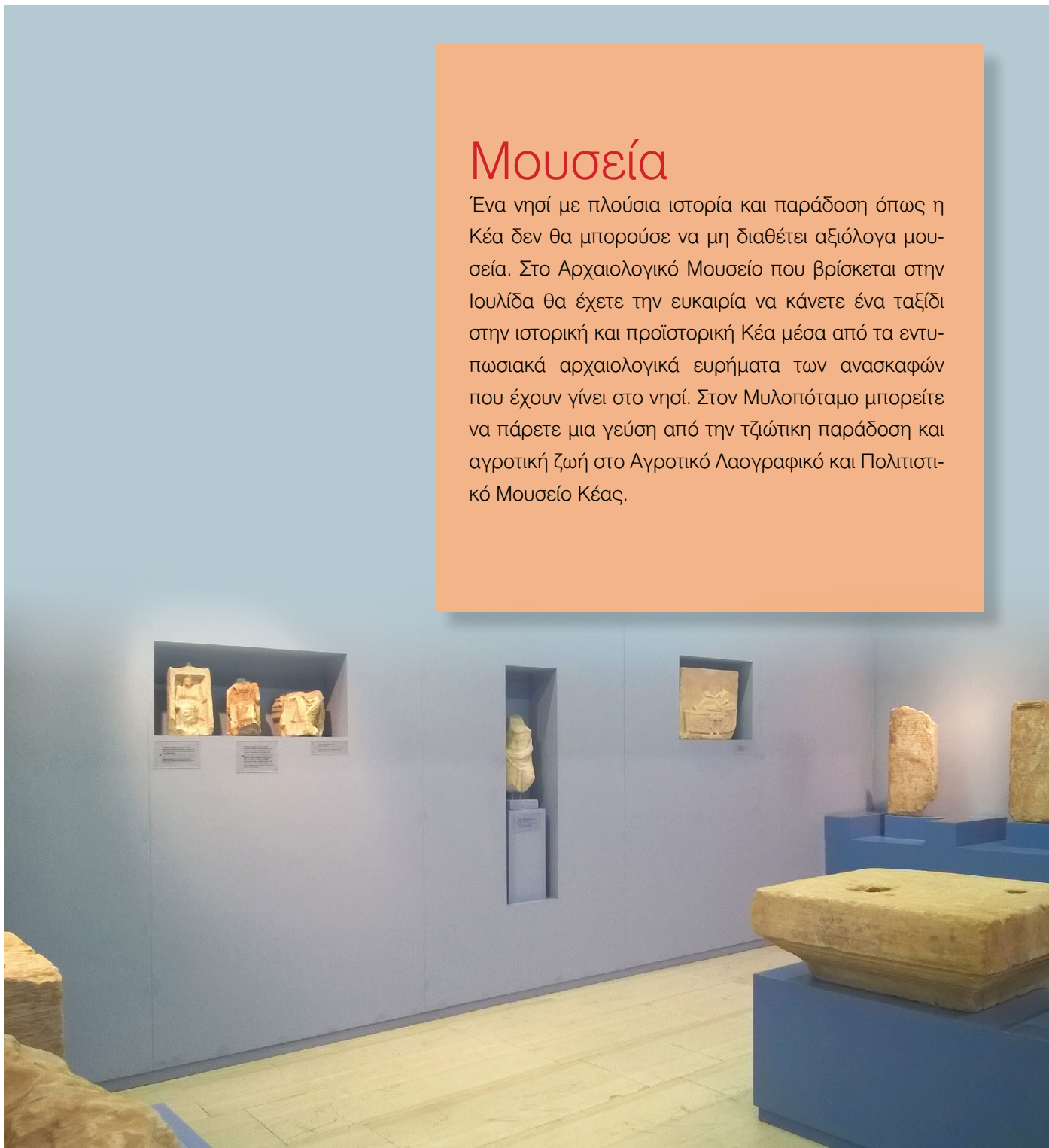
Γι' αυτό και το νησί πήρε το όνομα αρχικά «Νήσος Ελένη».

Ωστόσο, το νησί είναι γνωστό από την ιστορική μνήμη των γεγονότων της μετεμφυλιακής εποχής στην Ελλάδα σαν τόπος πολιτικής εξορίας. Σήμερα είναι ακατοίκητο και μόνο μερικοί βοσκοί βρίσκονται στην περιοχή. Το λιμάνι του δεν το προσεγγίζει πλοίο της γραμμής αλλά μπορείτε να το επισκεφτείτε με ιδιωτικό σκάφος.

Μουσεία

Ένα νησί με πλούσια ιστορία και παράδοση όπως η Κέα δεν θα μπορούσε να μη διαθέτει αξιόλογα μουσεία. Στο Αρχαιολογικό Μουσείο που βρίσκεται στην Ιουλίδα θα έχετε την ευκαιρία να κάνετε ένα ταξίδι στην ιστορική και προϊστορική Κέα μέσα από τα εντυπωσιακά αρχαιολογικά ευρήματα των ανασκαφών που έχουν γίνει στο νησί. Στον Μυλοπόταμο μπορείτε να πάρετε μια γεύση από την τζιιώτικη παράδοση και αγροτική ζωή στο Αγροτικό Λαογραφικό και Πολιτιστικό Μουσείο Κέας.

Αρχαιολογικό Μουσείο

Στον ανήφορο από την Πιάσα προς την πλατεία της Ιουλίδας συναντάμε το Αρχαιολογικό Μουσείο. Πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα μουσεία των Κυκλάδων, με μοναδικά ευρήματα από τις ανασκαφές στο νησί, από τη νεολιθική περίοδο έως και τους ιστορικούς χρόνους (7ος αι. π. Χ.- 2ος αι. μ.Χ.). Λειτουργεί από τη δεκαετία του 1970, ενώ το 2000 επισκευάστηκε και διαμορφώθηκε, ώστε να υποδεχθεί και νέα εκθέματα. Η έκθεση των ευρημάτων, έχει οργανωθεί σε ενότητες που αφορούν την καθημερινή ζωή, τη λατρεία και τα ταφικά έθιμα. Αρχιτεκτονικά

μέλη, επιγραφές, γλυπτά, αναθηματικά ανάγλυφα, αντικείμενα καθημερινής χρήσης, αγγεία και νομίσματα, προσφέρουν μια αντιπροσωπευτική εικόνα της ιστορίας του νησιού. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν τα μαρμάρινα πρωτοκυκλαδικά ειδώλια από τον προϊστορικό οικισμό της Αγίας Ειρήνης, γλυπτά τμήματα από το αέτωμα του ναού της Αθηνάς στην Καρθαία και το ακέφαλο άγαλμα της Νίκης. Σε ιδιαίτερα περίοπτη θέση σε μια μακρόστενη καμπυλωτή βιτρίνα στη νέα πτέρυγα θα δείτε τα πήλινα αγάλματα γυναικείων μορφών της Αγίας Ειρήνης, τις περίφημες Κόρες,

Αγροτικό Λαογραφικό και Πολιτιστικό Μουσείο Κέας

Στην καρδιά του Μυλοπόταμου βρίσκεται το Αγροτικό Λαογραφικό και Πολιτιστικό Μουσείο Κέας, ένας χώρος αφιερωμένος στη διατήρηση και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέας που στεγάζεται σε ένα πέτρινο κτίριο του 1845 το οποίο αρχικά λειτουργούσε σαν μαγειρείο-καφενείο. Ο σημερινός επισκέπτης μπορεί να δει μια ποικιλία λαογραφικών εκθεμάτων όπως αγροτικά εργαλεία, αντικείμενα οικιακής χρήσης και

διακόσμησης, παραδοσιακές τοπικές φορεσιές από τις αρχές του 19ου αιώνα, φωτογραφίες αλλά και έναν αυτοσχέδιο μικρό υδροηλεκτρικό μηχανισμό του Μυλοπόταμου, που κατασκευάστηκε στο εργοστάσιο Εμαγιέ Κέας το 1950. Στον εξωτερικό χώρο του μουσείου, περιστοιχισμένο από πορτοκαλιές, βρίσκεται ένα πέτρινο αμφιθέατρο όπου φιλοξενούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις και γιορτές καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Θρησκευτικός Τουρισμός

Η Κέα, όπως κάθε ελληνικό νησί, είναι διάσπαρτη από θρησκευτικά προσκυνήματα, όλα τους ξεχωριστά μνημεία αρχιτεκτονικής και τέχνης, άλλα στην καρδιά των οικισμών και άλλα στις πλαγιές των λόφων με θέα το πέλαγος. Οι μονές, οι εκκλησίες και τα ξωκλήσια αυτά πέρα από τη θέση που κατέχουν στην τοπική κοινότητα γίνονται σημεία συνάντησης για ντόπιους και επισκέπτες κάθε χρόνο στις μεγάλες γιορτές της Ορθοδοξίας, Χριστούγεννα, Πάσχα και Δεκαπενταύγουστο και στα λαϊκά πανηγύρια στη μνήμη των αγίων.

Πάσχα στην Κέα

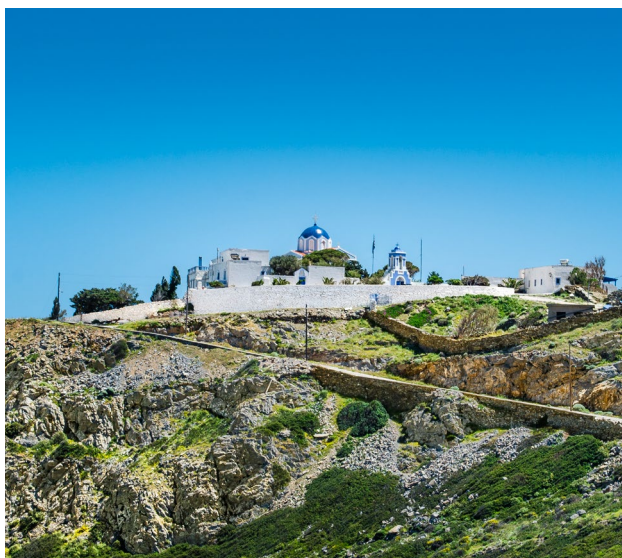
Η άνοιξη είναι η εποχή που η Κέα γεμίζει χρώματα. Δεν θα μπορούσε λοιπόν να υπάρξει καλύτερο σκηνικό για τον εορτασμό του Πάσχα, της πιο σημαντικής γιορτής της ορθοδοξίας από το υποβλητικό τζιβάτικο τοπίο. Κάθε εκκλησία, από τα μεγάλα μοναστήρια μέχρι τα μικρά ξωκλήσια του νησιού, τιμά τη Μεγάλη

Εβδομάδα με μεγαλοπρέπεια και κατανύξη με αποκορύφωμα την περιφορά του Επιταφίου και τη βραδιά της Ανάστασης. Μη χάσετε την ευκαιρία να βρεθείτε στην καρδιά των κυκλαδίκων παραδόσεων και να γευθείτε την αυθεντική πασχαλινή ατμόσφαιρα, μια ανάσα μόλις από την Αθήνα.

Παναγία Καστριανή

Σύμφωνα με την ορθόδοξη παράδοση, ένα χειμωνιάτικο βράδυ του 1699 μια δυνατή λευκή αχτίνα φωτός στον απότομο λόφο Καστρί οδήγησε τους κατοίκους και τους βοσκούς της περιοχής σε μια μικρή σπηλιά. Εκεί, είδαν σκεπασμένη με λίγο χώμα χριστιανική εικόνα που απεικόνιζε την Κοίμηση της Θεοτόκου. Οι πιστοί θεώρησαν το ιερό και πολύτιμο εύρημα ως μια θεία υπόδειξη για το πού έπρεπε να χτιστεί ένας ναός προς τιμή της Παναγίας κι έτσι αποφάσισαν ξεκινήσουν την κατασκευή του παρότι το σημείο ήταν αρκετά δύσβατο. Παρά τις δυσκολίες η μονή αποπερατώθηκε το 1700 και έτσι κατάφερε να φιλοξενησει την εικόνα της ευρέσεως. Κάθε Δεκαπενταύγουστο, στην γιορτή της Παναγίας

γίνεται το λαϊκό προσκύνημα από τους κατοίκους και τους επισκέπτες του νησιού και ένα μεγάλο πανηγύρι, ενώ στο μοναστήρι συρρέει πλήθος κόσμου καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Αγία Άννα

Λίγο μετά τη Χώρα, στη διασταύρωση προς το δρόμο που οδηγεί στο προσκύνημα της Παναγίας της Καστριανής, βρίσκεται το βυζαντινό Μοναστήρι της Αγίας Άννας, ατενίζοντας τη Χώρα και το πέλαγος. Παρατηρώντας το θα βρείτε πληθώρα στοιχείων που δείχνουν ότι είναι κατασκευασμένη και από αρχαίο δομικό υλικό. Υπήρξε ένα από τα επιφανέστερα και καλά οργανωμένα μοναστήρια της Κέας κατά τον 17ο αιώνα. Σήμερα, εκτός από την εκκλησία της Αγίας Άννας, δεν σώζονται παρά μόνο μερικά ερείπια από τους διάφορους χώρους που συγκροτούσαν το ιστορικό μοναστήρι. Μέρες εορτασμού της η 9η Δεκεμβρίου και η 25η Ιουλίου.

Ευαγγελισμός της Θεοτόκου – Δημοτικιά

Ο ιερός ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, η μητρόπολη της Ιουλίδας, δεσπόζει στην είσοδο του οικισμού στο Κατοχώρι. Χτίστηκε την περίοδο του 1867 και είναι ρυθμού τρίκλιτης βασιλικής. Η πιο σημαντική μέρα του εορτασμού της είναι η 25η Μαρτίου.

Άγιος Σπυρίδωνας

Ο ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος ή Άγιος Σπυρίδωνας, βυζαντινού ρυθμού, είναι μια από τις τρεις ενοριακές εκκλησίες της Ιουλίδας.

Άγιος Γεώργιος

Το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου, το αντικρίζετε στην άκρη της παραλίας, μόλις προσεγγίσετε το λιμάνι, καθώς βρίσκεται πάνω σε έναν βράχο. Ειδικά τη νύχτα δημιουργεί μια πολύ όμορφη και ιδιαίτερη εικόνα, καθώς φωτίζεται.

Αγία Τριάδα

Η πρώτη εικόνα που θα αντικρίσετε φτάνοντας στο λιμάνι της Κέας, είναι ο σταυροειδούς ρυθμού ναός της Αγίας Τριάδας, της ενορίας της Κορησσίας.

Επισκοπή

Στο δρόμο προς Πέρα Μεριά, θα αντικρίσετε πάνω στο υψωματάκι, το βυζαντινό Μοναστήρι της Επισκοπής, ένα από τα παλαιότερα μοναστήρια της Κέας. Υπάρχουν κατάλοιπα ενισχυμένου τείχους που προστάτευε τη Μονή. Πιθανότατα, η Επισκοπή και γενικότερα η Μεσαριά αποτελούσαν βυζαντινά κέντρα του νησιού.

Στο ναό έχει βρεθεί μια πολύ σημαντική επιγραφή του 4ου μ.Χ. αιώνα με κατάλογο των πολιτών της Ιουλίδας και της Κορησσίας. Σε πολλά σημεία του ναού εντοπίζεται αρχαίο οικοδομικό υλικό, όπως το δωρικό κιονόκρανο το οποίο είναι ενσωματωμένο στην Αγία Τράπεζα. Σύμφωνα με αυτές τις ενδείξεις, θα πρέπει να προϋπήρχε στην περιοχή του λόφου της επισκοπής αρχαίο ιερό αφιερωμένο στη θεά Αρτεμη. Μέρα εορτής της κάθε χρόνο την 15η Αυγούστου.

Άγιος Τιμόθεος

Με κατεύθυνση προς τα Ελληνικά ξεκινάει επίσης χωμάτινος δρόμος προς τα δυτικά, που οδηγεί στο Μοναστήρι του Αγ. Παντελεήμονα (16ου αιώνα.), σε επιβλητική τοποθεσία στην κορυφή του ομώνυμου βουνού. Ιδρυτής του υπήρξε ο Αρχιεπίσκοπος Ευρίπου (Χαλκίδος) Άγιος Τιμόθεος, γνωστός κι ως ιδρυτής της Μονής Πεντέλης που φέρει το όνομά του. Εδώ, στα περιβόλια, μέσα σε κόγχη του ιερού παλαιότερης μονής, αφιερωμένης στον Ιωάννη τον Πρόδρομο, επέλεξε να ασκητέψει ο Άγιος, όταν, διωκόμενος από την Βραυρώνα, κατέφυγε με βάρκα, (και το ράσο του για πανί), στο νησί, όπου και παρέμεινε μέχρι το τέλος της ζωής του, το 1590. Σήμερα σώζεται το Σύνθρονο της παλαιάς Μονής με εντυπωσιακές αγιογραφίες 8 Ιεραρχών και ο μεταγενέστερος ναός που ανήκει σε ιδιώτες. Δίπλα στην εκκλησία, υπάρχει το σπήλαιο, στο οποίο ασκήτευε ο Άγιος κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, από το οποίο αναβλύζει νερό μόνο κατά τους θερινούς μήνες. Η μνήμη του τιμάται την 16η Αυγούστου και 13η Ιουλίου.

Άγιος Συμεών

Ο ναός του Αγίου Συμεών, από τον οποίο ονομάστηκε ο ομώνυμος οικισμός, δεσπόζει στην κορυφή του βουνού. Είναι χτισμένος πάνω στις βάσεις ιερού που ήταν αφιερωμένο στη θεά Αφροδίτη και γιορτάζει κάθε 1η Σεπτεμβρίου και 3η Φεβρουαρίου.

Άγιος Χαράλαμπος

Η εκκλησία του Αγίου Χαράλαμπος, του πολιούχου του νησιού, βρίσκεται στη συνοικία «Κάστρο», στην Ιουλίδα. Η μνήμη του τιμάται την 10η Φεβρουαρίου και αποτελεί πολύ σημαντική ημέρα για τους κατοίκους του νησιού.

Άγιος Παντελεήμονας

Το μοναστήρι αυτό βρίσκεται 12 χλμ. νοτιοδυτικά από τη Χώρα, στην κορυφή του ομώνυμου βουνού και υπολογίζεται ότι χτίστηκε τον 16ο αιώνα και αναπαλαιώθηκε τον 17ο αιώνα. Σώζεται μόνο η εκκλησία της μονής η οποία είναι αφιερωμένη στον Ιωάννη τον Πρόδρομο.

Άγιος Νικόλαος

Η βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Νικολάου βρίσκεται στα Ελληνικά και είναι κτισμένη πάνω σε ερείπια πύργου των ελληνοσλαβικών χρόνων, ενός από τους 73 που υπήρχαν στο νησί. Στο εσωτερικό του μικρού αυτού ναού διακρίνονται αιογραφίες.

Άγιοι Απόστολοι

Ο ναός των Αγίων Αποστόλων είναι φτιαγμένος πάνω σε αρχαίο κόμβο της διαδρομής από την Ιουλίδα προς την Καρθαία και την Ποιήσσα. Κατασκευάστηκε τον 12ο αιώνα και είναι ένας κλασικός βυζαντινός σταυροειδής ναός. Διατηρούνται στο εσωτερικό του αξιόλογες αιογραφίες που αποδίδονται στον 13ο αιώνα.

Παναγία των Πολών

Η εκκλησία της Παναγίας των Πολών βρίσκεται στην παραλία Μικρές Πόλες, στον αρχαιολογικό χώρο της Καρθαίας. Πρόκειται για ένα γραφικό εκκλησάκι της Παναγίας που είναι φτιαγμένο στην αρχή του βράχου πάνω στα ερείπια αρχαίων ναών.

Άγιος Δημήτριος

Ο ιερός ναός του Αγίου Δημητρίου βρίσκεται σε περίοπτη θέση στο Πανωχώρι της Ιουλίδας. Κτίστηκε την περίοδο του 1883 σε ρυθμό σταυροειδούς μετά τρούλου. Στο εσωτερικό του ναού άξιο προσοχής είναι το μαρμαρίνο τέμπλο, το οποίο έχει κατασκευαστεί από Τήνιο καλλιτέχνη.

Άγιος Αιμιλιανός

Το γραφικό εκκλησάκι του Αγ. Αιμιλιανού βρίσκεται στην περιοχή του Κούνδουρου και τιμάται κάθε χρόνο την 18η Ιουλίου.

Άγιος Σώστης

Το ξωκλήσι του Άγιου Σώστη βρίσκεται στην άκρη της παραλίας του Οτζιά.

Ιστορία

Η Κέα έχει πολύ πλούσια ιστορία, η οποία αντικατοπτρίζεται σε κάθε γωνιά της ακόμα και σήμερα. Μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, αρχιτεκτονικά αξιοθέατα και μουσεία αφηγούνται τα πιο συναρπαστικά επεισόδια από το παρελθόν του νησιού.

Η παλαιότερη ονομασία της ήταν Υδρούσα. Το όνομα Κέα οφείλεται στον ήρωα Κέω που ήταν επικεφαλής των Λοκρών εποίκων από τη Ναύπακτο οι οποίοι κατά την αρχαιότητα κατέλαβαν το νησί.

Ο προϊστορικός οικισμός της Κεφάλας που βρίσκεται στο ομώνυμο ακρωτήριο στη βορειοδυτική ακτή του νησιού, ιδρύθηκε κατά την νεολιθική περίοδο, γύρω στα τέλη της 4ης χιλιετίας. Ο οικισμός της Αγίας Ειρήνης στο βόρειο τμήμα του λιμανιού του Αγίου Νικολάου υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα πολιτιστικά κέντρα του Αιγαϊακού χώρου από το τέλος της νεολιθικής εποχής που χρονολογείται η πρώτη εγκατάσταση στο χώρο μέχρι το 15ο αιώνα π.Χ όπου και καταστράφηκε από τους ισχυρούς σεισμούς σε περίοδο μεγάλης ακμής.

Στους αρχαίους χρόνους, συγκεκριμένα τον 7ο-6ο αιώνα π.Χ., ιδρύονται τέσσερις αυτόνομες και ισχυρές οικονομικά και πο-

λιτιστικά πόλεις-κράτη, την Ιουλίδα, την Κορησσό, την Καρθαία και την Ποιήεσσα, με χωριστή διοικητική διάρθρωση, αλλά με ενωτική συνήθως παρουσία στην εξωτερική τους πολιτική.

Το 1204, όταν οι Φράγκοι κατέλαβαν την Βυζαντινή Αυτοκρατορία, ονόμασαν το νησί Ζία, από όπου προήλθε και το όνομα Τζια. Από το 1830, η Κέα, όπως και όλες οι Κυκλάδες, περιλήφθηκε στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος κι άρχισε να αναπτύσσει αγροτική, κτηνοτροφική και εμπορική δραστηριότητα. Με την αστική ανάπτυξη της Αθήνας κατά τον 20ο αιώνα, όμως, μειώθηκε σημαντικά ο πληθυσμός της κι άρχισε σταδιακά να παρακμάζει.

Ο Σιμωνίδης ο Κείος (556 π.Χ - 468 π.Χ) ήταν από τους σημαντικότερους χορικούς και λυρικούς ποιητές της αρχαίας Ελλάδας, διαθέτοντας στο ενεργητικό του ύμνους, παιάνες, διθυράμβους, εγκώμια, παρθένια, θρήνους, ελεγείες κι επιγράμματα. Ήταν ο πρώτος ποιητής ο οποίος έγραψε ποιήματα κατά παραγγελία και με πληρωμή και θεωρείται ο μεγαλύτερος επιγραμματοποιός της αρχαιότητας. Η ποίησή του κατά τη διάρκεια του πολέμου με τους Πέρσες ενδυναμώνει την ελληνική εθνική συνείδηση, ενώ περίφημα θεωρούνται τα ποιήματά του για τους πεσόντες των Θερμοπυλών και του Μαραθώνα. Από τα ποιήματα του σώζονται μόνο αποσπάσματα. Με τους διθυράμβους του, που δε σώζονται, πέτυχε 56 νίκες. Ο θάνατος τον βρήκε στην Αυλή του Τυράννου των Συρακουσών, Ιέρωνα, που τον φιλοξενούσε, όπου και στήθηκε λαμπρό μνημείο μπροστά στη κεντρική πύλη της Ελληνικής τότε πολιτείας. Φημιζόταν για τις γνώσεις του και γι' αυτό τον εκτιμούσαν και τον τιμούσαν με τη φιλία τους πολλοί σπουδαίοι άνδρες της εποχής του, όπως ο Αριστείδης, ο Θεμιστοκλής, ο Πausανίας.

Επίγραμμα Σιμωνίδη Κείου προς τιμήν των πεσόντων στη μάχη των Θερμοπυλών, 480 π.Χ.

“Ω Ξειν', αγέλλειν Λακεδαιμονίους ότι τήδε κείμεθα τοις κείων ρήμασι πειθόμενοι.”

“Ξένε, να πεις στους Λακεδαιμόνιους ότι είμαστε εδώ θαμμένοι υπακούοντας στους νόμους τους.”

Επιφανείς Κείοι της αρχαιότητας

Ο ποιητής Βακχυλίδης, ανιψιός του Σιμωνίδη, ήταν κι αυτός από τους σημαντικότερους λυρικούς ποιητές της αρχαίας Ελλάδας, που ύμνησε ιδιαίτερα τους συμπολίτες του νικητές πανελληνίων αγώνων.

Η πνευματική ζωή του τόπου έχει να αναδείξει κι άλλες σημαίνουσες μορφές της αρχαιότητας που γεννήθηκαν και έδρασαν στην Κέα, αλλά και σε άλλα κέντρα του Αιγαίου, όπως οι σοφιστές Θηραμένης και Ξενομήδης, ο γιατρός Ερασίστρατος, οι φιλόσοφοι Πυθοκλείδης (δάσκαλος του Περικλή), ο Πρόδικος (δάσκαλος του Θουκυδίδη, του Ευριπίδη και του Ισοκράτη), ο Αρίστων κ.ά.

Η αρχαία Κέα ανέδειξε επίσης σημαντικούς αθλητές στους πανελληνίους αγώνες. Αναφέρονται 69 νίκες Κείων αθλητών στα Ίσθμια, Νέμεα και Ολύμπια, οι οποίοι υμνήθηκαν από τους Κείους ποιητές.

Επίνομος του Βακχυλίδη:

«Είναι πολλές οι νίκες που στην Ολυμπία κάποτε σε χρόνους περασμένους την αμπελόφυτη Κέα δοξάσαν.»

Κείον το νόμιμον

Με το υποδειγματικό πολιτικό σύστημα της αρχαίας Κέας ασχολήθηκε και ο μεγάλος φιλόσοφος Αριστοτέλης στο σύγγραμμά του «Κείων Πολιτεία», του οποίου όμως διασώζεται ένα μόνο απόσπασμα. Από την Κέα καταγόταν κι ο νομοθέτης Αριστείδης, ένας από τους επτά μεγάλους σοφούς της αρχαιότητας, που φημιζόταν σε όλη την επικράτεια για τους πρότυπους κι αυστηρούς του νόμους. Ένας από αυτούς ήταν το «Κείον το νόμιμον», ένα ιδιάζον έθιμο -μοναδικό στον ελλαδικό χώρο- που διατηρήθηκε μέχρι την επικράτηση του χριστιανισμού (3ο αι. π.Χ.).

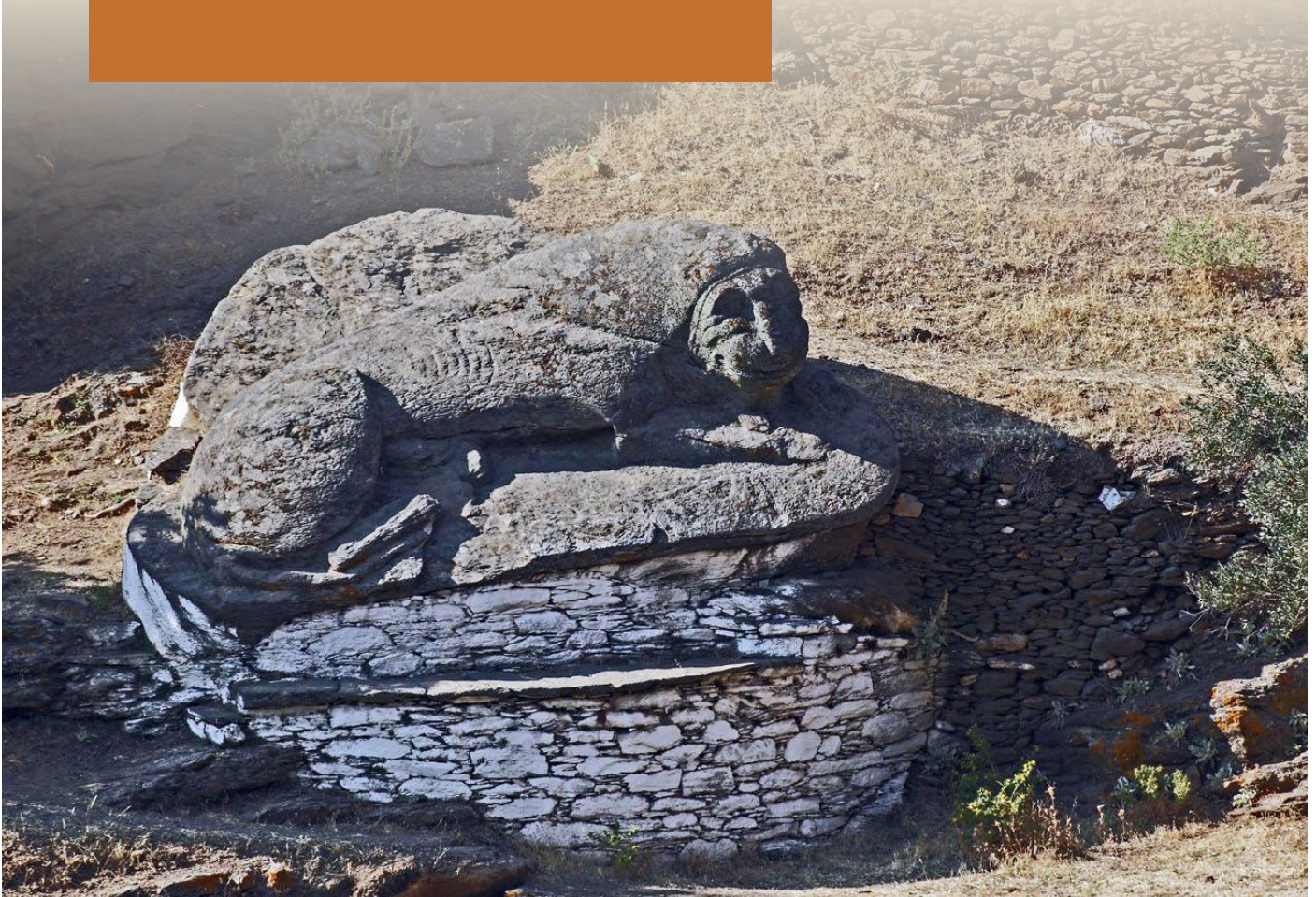
Σύμφωνα με αυτό, όσοι υπερέβαιναν το 60ο έτος της ηλικίας

τους «αυτεκωνιάζοντο», αυτοκτονούσαν δηλ. με κώνειο από το φυτό Μανδραγόρας. Ο πολίτης που ένιωθε ότι δεν είναι πλέον χρήσιμος στην κοινωνία λόγω γήρατος όφειλε να εκθέσει στους άρχοντες της πολιτείας τους λόγους της απόφασής του, ώστε να του δοθεί άδεια αυτοκτονίας. Παρουσία των συμπολιτών του και μετά από εορταστική ιεροτελεστία, εκτελούσε το χρέος του, πίνοντας πρόθυμα το κώνειο. Μ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχανόταν τόσο η ανάγκη για εξασφάλιση τροφής για τους νεώτερους -σε μια κοινωνία όπου οι άνθρωποι έφταναν σε μεγάλη ηλικία λόγω καλού κλίματος- όσο κι η επιθυμία των ίδιων των πολιτών να αποχωρούν ακμαίοι κι υπερήφανοι. Σύμφωνα με την ιστορία, το τζιβάτικο κώνειο ήταν αυτό που πήρε κι ο Σωκράτης για να φύγει από τη ζωή.

Μυθολογία

Η Κέα είναι το νησί των θρύλων και των μύθων. Το υγρό κλίμα που επικρατούσε στο νησί πριν τους ιστορικούς χρόνους και η αφθονία των πηγών νερού ευνόησαν την οργιώδη βλάστηση του φυσικού τοπίου αλλά και την οργιώδη φαντασία των ανθρώπων. Χαρακτηριστικό είναι πως η πρώτη ονομασία που φέρεται να είχε η Κέα ήταν «Υδρούσσα».

Το τοπίο αυτό ενέπνευσε πολλές αφηγήσεις για τις Νύμφες, τις νεράιδες των υδάτων, που ζούσαν στις πολυάριθμες πηγές μέσα στα δάση. Ο θρύλος λέει πως έντρομες εξαφανίστηκαν στα βόρεια παράλια του νησιού μόλις έκανε την εμφάνισή του ένα τρομερό λιοντάρι. Τότε επικράτησε στον τόπο το λαμπρότερο άστρο του ουράνιου θόλου, ο Σείριος. Κατάκαιγε με τις φοβερές του ακτίνες την κυκλαδική γη και ειδικότερα τη γη της Κέας, με αποτέλεσμα τα υδάτινα αποθέματα να περιοριστούν απελπιστικά και, ύστερα από μια περίοδο παρατεταμένης ξηρασίας, η βλάστηση να συρρικνωθεί. Προκειμένου να εξιλεωθούν από αυτή τη «θεία μήνι», οι κάτοικοι του νησιού αναζήτησαν βοήθεια από το γιο του θεού Απόλλωνα και της Νύμφης Κυρήνης που ζούσε στη Θεσσαλία, τον ημίθεο Αρισταίο.

Εκείνος ανταποκρίθηκε στο κάλεσμά τους και έφτασε στην Κέα, ως επικεφαλής Αρκάδων εποίκων, καθιερώνοντας στην ψηλότερη κορυφή του νησιού θυσίες προς εξευμενισμό των θεών. Έτσι, η ξηρασία περιορίστηκε σημαντικά και δημιουργήθηκαν οι ετήσιοι βόρειοι δροσεροί άνεμοι το καλοκαίρι γνωστοί ως «μελτέμια». Σύμφωνα μάλιστα με το θρύλο, ο Αρισταίος οργάνωσε υποδειγματικά την γεωργία και την κτηνοτροφία, την μελισσοκομία και την καλλιέργεια της ελιάς.

Σήμερα, ένα πέτρινο λιοντάρι, ο περίφημος «Λέοντας της Κέας» στέκει στην Ιουλίδα και μας ταξιδεύει στο μύθο του. Πρόκειται για ένα αρχαϊκό γλυπτό μνημείο του 6ου -7ου αιώνα π.Χ. λαξευμένο σε ένα συμπαγή

ΔΗΜΟΣ ΚΕΑΣ-ΚΥΚΛΑΔΕΣ

ΠΑΡΑΛΙΕΣ

Παραλίες

Με τα χιλιόμετρα της ακτογραμμής της, η Κέα προσφέρει ακόμη και στον πιο απαιτητικό επισκέπτη ειδικυλλιακές παραλίες με εντυπωσιακά κρυστάλλινα νερά: άλλες οργανωμένες, άλλες με άγρια ομορφιά, άλλες στην καρδιά της καλοκαιρινής δράσης, άλλες απομονωμένες, άλλες προσιτές από στεριά και θάλασσα και άλλες κρυμμένες που προκαλούν τον επισκέπτη να τις εξερευνήσει.

Λαδού

Μια μικρή ερημική και αρκετά προστατευμένη παραλία στην οποία πάει κανείς μόνο με τα πόδια μέσω ενός μικρού μονοπατιού βόρεια του Οτζιά ή με σκάφος.

Οτζιάς

Η μεγαλύτερη σε μήκος παραλία του νησιού είναι ο όρμος του Οτζιά, μια μαγευτική ακρογιαλιά μήκους 700 μ., οργανωμένη κατά ένα μέρος της. Εδώ θα βρείτε μια χρυσαφένια αμμουδιά, καταγάλανα νερά, πυκνά αρμυρίκια και ένα γραφικό τοπίο που το πλαισιώνουν τα λευκά ξωκλήσια του Άγιου Σώστη και Άη Γιώργη στις δύο άκρες του. Ιδανικό μέρος για διαμονή, για μπάνιο ή μια επίσκεψη για φαγητό σε ένα από τα παραλιακά ταβερνάκια. Η παραλία έχει βραβευτεί με τη Γαλάζια σημαία.

Κεφάλα

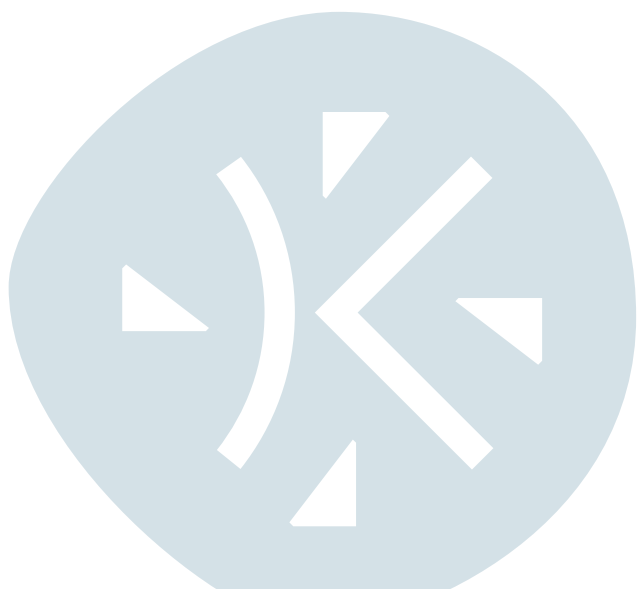
Η πρόσβαση στην παραλία αυτή γίνεται μόνο με σκάφος. Αν σας δοθεί η ευκαιρία όμως μην παραλείψετε να κάνετε μια βουτιά στα υπέροχα νερά της πανάρχαιας αυτής περιοχής.

Τρεις Αμμουδιές

Τρεις αμμουδιές κατ' όνομα, από τις οποίες η μία όμως μόνο είναι προσβάσιμη με 4x4 αυτοκίνητο. Είναι μια μικροσκοπική πανέμορφη παραλία με βραχάκια και άμμο προστατευμένη από το νοτιά.

Κόκκα

Μια ιδιαίτερη μικρή παραλία με άγρια ομορφιά και τις παλιές αποθήκες του κοκ να ορίζουν το τοπίο. Από εδώ έχετε θέα το Βουρκάρι και το λιμάνι.

Γιαλισκάρι

Δυτικά από τον κόλπο του Αγίου Νικολάου, θα βρείτε το Γιαλισκάρι, μια μικρή αλλά πανέμορφη πολυσύχναστη παραλία και τον ομώνυμο οικισμό με πολλά καταλύματα, απλωμένο αμφιθεατρικά πάνω στο λόφο. Απολαύστε την αμμουδιά και τα καθαρά νερά και όταν ο ήλιος αρχίσει να σας καταδιώκει, αναζητήστε καταφύγιο στον ίσκιο που σας προσφέρουν απλόχερα τα αρμυρίκια και οι ευκάλυπτοι. Μείνετε μέχρι αργά για να μη χάσετε μια αξέχαστη θέα ηλιοβασιλέματος. Η παραλία έχει βραβευτεί με τη Γαλάζια σημαία, ενώ υπάρχει υποδομή για την πρόσβαση ΑΜεΑ.

Κορησσία

Το λιμάνι της Τζιας προσφέρεται για κολύμπι. Η παραλία είναι αμμόδης και η θάλασσα καθαρή καθότι ο κόλπος είναι ανοιχτός και τα νερά ανανεώνονται συνεχώς. Όπως κάθε λιμάνι έχει εστιατόρια, μπαρ, καφέ και καταστήματα για κάθε γούστο.

Ξύλα

Μια οργανωμένη παραλία με κρυστάλλινα νερά, μόλις 4 χλμ. νοτιότερα της Κορησσίας. Το μεγαλύτερο μέρος της διαδρομής είναι χωματόδρομος.

Μαυραμπέλι

Μια παραδεισένια παραλία με διάφανα νερά, ψιλό βοτσαλάκι και την άμμο. Η πρόσβαση γίνεται από το δύσβατο χωματόδρομο Μυλοποτάμου-Σκλαβονικόλα και με σκάφος.

Καλόγερος

Μια παραλία με άμμο και κρυστάλλινα νερά. Η πρόσβαση για εκεί γίνεται από το χωματόδρομο για το Βρόσκοπο, ενώ μπορείτε να πάτε και με σκάφος. Καλό θα ήταν να έχετε μαζί σας προμήθειες, αφού δεν είναι οργανωμένη.

Ποίσσες

Μια μεγάλη σε έκταση και πολύ καλά οργανωμένη παραλία με φιλέ για βόλεις και ξαπλώστρες στην αμμουδιά, με δέντρα για σκιά και νερά πεντακάθαρα για δροσιστικές βουτιές. Στην παραλία υπάρχει υποδομή για την πρόσβαση ΑΜεΑ.

Ποίσσες

Κούνδουρος

Μια οργανωμένη αμμουδερή παραλία, η πιο κοσμοπολίτικη του νησιού, βραβευμένη με γαλάζια σημαία του ΕΟΤ, που προσφέρεται μεταξύ άλλων και για αγκυροβόλιο σκαφών αναψυχής, σε απόσταση 16 χλμ. νότια της Ιουλίδας. Η παραλία έχει βραβευτεί με τη Γαλάζια σημαία, ενώ υπάρχει υποδομή για την πρόσβαση ΑΜεΑ.

Άγιος Αιμιλιανός

Μια μικροσκοπική παραλία με υπέροχα νερά κάτω ακριβώς από το Ξωκλήσι του Αγίου Αιμιλιανού. Φροντίστε να εξασφαλίσετε σκιά και να έχετε προμήθειες.

Μπούρι

Μια μικρή αλλά πολύ καλά οργανωμένη παραλία με άμμο και ψιλό βοτσαλάκι και υπέροχα νερά, ιδανική για θαλάσσια σπορ

Καλαμίτσι

Μια απομονωμένη αμμουδερή παραλία με πρόσβαση από δύσκολο χωματόδρομο και σκάφος. Μην παραλείψετε να πάρετε ομπρέλα και προμήθειες μαζί σας.

Βρόσκοπος

Μια παραλία με σμαραγδένια νερά και αρμιρίκια που η πρόσβαση είναι σαφώς ευκολότερη από τη θάλασσα αφού ο χωματόδρομος είναι ακόμη αρκετά δύσβατος.

Καστελάκια

Ανάμεσα στις Ποίσσες και τον Κούνδουρο, δύο μικρές πανέμορφες και απομονωμένες παραλίες με πρόσβαση από χωμάτινο δρομάκι.

Κούνδουρος

Φρέα

Μια παραλία με ψιλό βότσαλο, δέντρα και κιόσκια λίγα μόλις μέτρα από τον Κούνδουρο.

Λυγιά

Ένας μικρός κολπίσκος της στο δρόμο από Κούνδουρο για Καμπί, με βότσαλο και πεντακάθαρα νερά.

Καμπί

Η παραλία έχει άμμο, βότσαλα, δέντρα και κιόσκια. Εκεί θα βρείτε επίσης μια μικρή ταβέρνα, έναν καλό λόγο να παρατείνετε την παραμονή σας.

Σχίνος

Μια όμορφη πεντακάθαρη παραλία με άμμο και βράχια, όπου παλιά υπήρχε μια μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας. Φτάνετε εκεί με 4x4 από το δρόμο της περιοχής «Χαβουνά».

Καλησκιά

Μια ειδυλλιακή παραλία με λίγα δέντρα για σκιά και σμαραγδένια νερά.

Άγιος Φίλιππος

Μια πανέμορφη παραλία με ψιλό βότσαλο, άμμο και κρυστάλλινα νερά, προσβάσιμη με σκάφος ή μέσω μονοπατιού.

Ορκός

Μια ειδυλλιακή παραλία με άμμο και βότσαλο, κρυστάλλινα νερά, σκιά από τα δέντρα. Τα ερείπια από τα παλιά μεταλλεία της δίνουν ξεχωριστή ατμόσφαιρα.

Λιπαρό

Η πρόσβαση στην παραλία αυτή με τα υπέροχα νερά και τη χρυσή άμμο γίνεται από ιδιωτικό δρόμο, γι' αυτό και είναι καλύτερα να είστε προσεκτικοί με τις πόρτες που βρίσκετε στη διαδρομή.

Στραβοτραχήλα

Μια μικρή απομονωμένη παραλία με άμμο και βότσαλο στην οποία πάει κανείς από το χωματόδρομο για την Καλησκιά παίρνοντας τη δεξιά κατεύθυνση.

Καρθαία-Πόλες

Δύο παραλίες που χωρίζονται από το λόφο της αρχαίας Καρθαίας. Και οι δυο τους έχουν πεντακάθαρα νερά, άμμο και βότσαλα και είναι προσβάσιμες με σκάφος και μέσω μονοπατιού.

Τηλέγραφος

Μια ερημική ελκυστική παραλία με άμμο και βότσαλο. Η πρόσβαση γίνεται από τη θάλασσα αλλά και από ιδιαίτερα δύσβατο χωματόδρομο.

Ψαθί

Μια μικρή απομονωμένη παραλία με άμμο και ψιλό βότσαλο στην οποία φτάνετε από σύντομο χωματόδρομο.

Συκαμιά

Μια από τις ομορφότερες παραλίες του νησιού. Συνδυάζει άμμο και ψιλό βότσαλο και δέντρα για ίσκιο. Ένα μικρό τμήμα του δρόμου πριν φτάσετε είναι χωματόδρομος. Μην παραλείψετε να έχετε μαζί σας προμήθειες και νερό.

Καλυδονύχι

Σε αυτή την παραλία με τα σμαραγδένια νερά φτάνετε αφού επιλέξετε να κάνετε αριστερά στο διχαλωτό χωματόδρομο που θα βρεθείτε στην Περαμεριά.

Καστριανή

Μια μικρή αμμουδιά με άγρια ομορφιά, ακριβώς κάτω από τη Μονή Καστριανής, προσβάσιμη μόνο με

Ψιλή Άμμος

Σε αυτή την ονειρεμένη μικρή αμμουδιά φτάνετε κολυμπώντας ή περπατώντας από το Καληδονύχι ή με σκάφος.

Σπαθί

Λίγο πριν από τη Μονή Καστριανής, παράκαμψη του ασφαλτοδρόμου, διασχίζει τμήμα της ενδοχώρας και καταλήγει στην Ιουλίδα, ενώ ανατολικά οδηγεί, μέσω βατού χωματόδρομου, στον όρμο του Σπαθιού, με τις γραφικές εξοχικές κατοικίες. Η παραλία του θα σας ανταμείψει με την υπέροχη αμμουδιά και τα διάφανα νερά της. Εκεί θα βρείτε επίσης και εστιατόριο - beach bar.

Οικισμοί

Εκτός από το λιμάνι της Κορησσίας και τη Χώρα – Ιουλίδα, η Κέα διαθέτει άλλους τέσσερις οικισμούς όπου επικεντρώνεται η τουριστική ζωή του νησιού: τον Κούνδουρο, τον Οτζιά, το Βουρκάρι και τις Ποίσες. Ανάμεσά τους θα βρείτε μικρότερα γραφικά χωριά με λιγότερη τουριστική κίνηση, όπως η Κάτω Μεριά.

Ιουλίδα

Καθώς το πλοίο προσεγγίζει το λιμάνι, στο βάθος του ορίζοντα η Ιουλίδα, η Χώρα της Κέας, σας υποδέχεται ξεπροβάλλοντας απλωμένη αμφιθεατρικά στη ράχη τριών λόφων. Η Ιουλίδα είναι η σημερινή πρωτεύουσα της Κέας και σημείο αναφοράς στην ιστορία του νησιού. Ετοιμαστείτε για περίπατο σε έναν παραμυθένιο οικισμό γεμάτο σφιχταγκαλιασμένα παραδοσιακά λευκά σπίτια με κοκκινωπές κεραμοσκεπές, αλλά και μεταγενέστερα χρωματιστά, καμάρες με στεγάδια, στενά λιθόστρωτα σοκάκια με λευκά πλατύσκαλα, πολυάριθμα εκκλησάκια και διάσπαρτα γραφικά μαγαζάκια.

Κορησσία

Η Κορησσία είναι το λιμάνι του νησιού και η βασική αφετηρία των εξορμήσεων του επισκέπτη. Βρίσκεται στην άκρη ενός μεγάλου φυσικού κόλπου, γεγονός που την καθιστά ένα πολύ ασφαλές λιμάνι. Η όμορφη εκκλησία της Αγίας Τριάδας είναι το πρώτο πράγμα που αντικρίζει κανείς καθώς το πλοίο κατεβάζει την μπουκαπόρτα του.

Το Λιβάδι, όπως αλλιώς αποκαλείται η Κορησσία, είναι ένας οικισμός χτισμένος στους πρόποδες του λόφου που ήταν χτισμένη η αρχαία πόλη της Κορησσού και η αρχιτεκτονική του είναι παραδοσιακή κυκλαδίτικη. Εδώ θα βρείτε πολλά καταστήματα, εστιατόρια, καφέ, μπαρ και καταλύματα, καθώς και δημοτικό χώρο στάθμευσης.

Βουρκάρι

Μόλις 2 χλμ από την Κορησσία, αμέσως μετά το Γιαλισκάρι, ο παραλιακός δρόμος θα σας φέρει στο Ξακουστό Βουρκάρι, ένα μικρό γραφικό ψαροχώρι που έχει εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια σε έναν κοσμοπολίτικο οικισμό. Στον κλειστό και απάνεμο όρμο του, αγκυροβολούν δεκάδες σκάφη αναψυχής και ιστιοφόρα, ενώ συχνά καταλήγουν εδώ ιστιοπλοϊκοί αγώνες από τον Σαρωνικό. Γευτείτε φρέσκο ψάρι, θαλασσινά και τοπικούς μεζέδες στα όμορφα ταβερνάκια κατά μήκος της παραλίας, κάντε μια βόλτα μέχρι την Αγία Ειρήνη, απολαύστε ποτό ή καφέ στις καφετέριες και τα μπαράκια και ανακαλύψτε σουβενίρ αλλά και εκλεκτά έργα σύγχρονης τέχνης στις γκαλερί. Το Βουρκάρι είναι ένας οικισμός που σφύζει από ζωή μέρα και νύχτα.

Οτζιάς

Ο Οτζιάς είναι ένας από τους ολοένα και πιο δημοφιλείς οικισμούς της Κέας τα τελευταία χρόνια. Διαθέτει μια ποικιλία καταλυμάτων και τουριστικών επιχειρήσεων και είναι το ιδανικό μέρος για οικογενειακές διακοπές χάρη στις εναλλακτικές για μπάνιο που προσφέρει ο όρμος του, μια τεράστια οργανωμένη αμμουδιά και οι μικρότεροι κολπίσκοι που αναπτύσσονται γύρω του. Πώς θα πάτε: Από το λιμάνι της Κορησσίας οδικώς διανύοντας μια απόσταση 5,5 χλμ.

Κούνδουρος

Ο οικισμός του Κούνδουρου, που κατά την αρχαιότητα ονομαζόταν Νηρησός, είναι ένα από τα πιο αναπτυγμένα τουριστικά θέρετρα του νησιού. Εδώ θα βρείτε εστιατόρια και καταλύματα, μεταξύ των οποίων και ανακαινισμένους πετρόχτιστους μύλους. Μία σειρά από παραλίες που βρίσκονται στην περιοχή θα ικανοποιήσει κάθε γούστο, είτε αναζητάτε μία κοσμοπολίτικη παραλία, θαλάσσια σπορ, αγκυροβόλιο σκαφών, είτε μία πιο απομονωμένη αμμουδιά.

Πώς να πάτε: Από την Ιουλίδα οδικώς διανύοντας μια απόσταση 16 χλμ. νότια.

Ποίσσες

Νοτιοδυτικά της Ιουλίδας απλώνεται ο εύφορος κάμπος των Ποισσών που φτάνει ως τη θάλασσα. Ένας ακόμη γραφικός και ήσυχος οικισμός με ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ, σούπερ μάρκετ και ταβέρνες.

Κάτω Μεριά

Ο οικισμός της Κάτω Μεριάς βρίσκεται στην ενδοχώρα του νησιού και αξίζει να κάνει κανείς μία βόλτα ως εκεί και να γνωρίσει μία ακόμα πτυχή της Κέας. Οι λιγστοί κάτοικοι της Κάτω Μεριάς ασχολούνται κυρίως με αγροτικές δραστηριότητες και η ζωή τους κυλά σε άλλους ρυθμούς, καθόλου τουριστικούς. Διαθέτει μία όμορφη πετρόχτιστη πλατεία, ένα παντοπωλείο αλλά και μία ταβέρνα.

Πώς να πάτε: Από την Ιουλίδα οδικώς διανύοντας μια απόσταση περίπου 14 χλμ. προς το νότιο τμήμα του νησιού.

Σπηλιές

Οι φίλοι της εξερεύνησης έχουν μια καλή αφορμή για εξορμήσεις. Τα πολλά μικρά σπήλαια που είναι διάσπαρτα στο νησί παρουσιάζουν ιδιαίτερο γεωλογικό ενδιαφέρον. Οι δύο πιο σημαντικές σπηλιές της Κέας είναι οι Τρυποσπηλιές στον Κάλαμο και η σπηλιά του Αγίου Τιμοθέου στον Άγιο Παντελεήμονα.

Τρυποσπηλιές

Οι Τρυποσπηλιές βρίσκονται σε μια κατάφυτη περιοχή στον Κάλαμο, νοτιοανατολικά του Οτζιά. Είναι σπηλαιώδεις εσοχές που χρησίμευαν ως γαλαρίες από τις οποίες γινόταν εξόρυξη μίλτου, ενός σιδηρούχου ορυκτού παρεμφερούς με τον αιματίτη.

Σπηλιά του Αγίου Τιμοθέου

Το σπήλαιο του Αγίου Τιμοθέου είναι ένα κοίλωμα σε σχιστολιθικό βράχο, βάθους 7-8 μέτρων στην οποία ασκήτευσε ο Άγιος Τιμόθεος. Σύμφωνα με την τοπική παράδοση υπάρχει το ανεξήγητο φαινόμενο να εμφανίζεται νερό στο εσωτερικό του σπηλαίου μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες.

ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Τοπικά Προϊόντα

Η Κέα όπως και κάθε άλλος μικρός τόπος έχει τα δικά της παραδοσιακά προϊόντα, καρπούς της μελισσοκομίας, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας που είναι και οι βασικές δραστηριότητες των κατοίκων του νησιού. Θα έχετε την ευκαιρία να τα δοκιμάσετε και να τα αγοράσετε παντού. Φεύγοντας από το νησί μαζί με τις αναμνήσεις των διακοπών, πάρτε κυριολεκτικά λίγη από τη γεύση του.

Λουκάνικα και Λόζες

Μια συνταγή που περνάει από γενιά σε γενιά σε κάθε οικογένεια κτηνοτρόφων. Το λουκάνικο παρασκευάζεται από κομμάτια χοιρινού με μπαχαρικά και είναι ο ιδανικός μεζές για το κρασί. Η λόζα, το τζιζώτικο προσούτο, είναι μια εξίσου ιδιαίτερη γεύση άρρηκτα συνδεδεμένη με τη τζιζώτικη παράδοση. Παράγεται από χοιρινό και «καπνίζεται» στον ατμό για μια-δυο εβδομάδες πριν βγει προς πώληση, γι' αυτό και η επίγευση που αφήνει είναι έντονη.

Μέλι και μελισσοκομικά προϊόντα

Το μέλι της Κέας έχει το πιο αγνό φυτό προέλευσης, το θυμάρι. Το χρώμα του είναι χρυσό και η υφή του παχύρρευστη. Το μέλι είναι γνωστό για την υψηλή διατροφική του αξία αλλά και για τις φαρμακευτικές του ιδιότητες που όλες συμβάλλουν στην καλή λειτουργία του σώματος. Εκτός λοιπόν από εξαιρετικό έδεσμα και πηγή ενέργειας, είναι μια τροφή που καταπολεμά τις φλεγμονές και τον βήχα, έχει ηρεμιστικές ιδιότητες και βοηθά στην αντιμετώπιση παθήσεων του αναπνευστικού.

Βότανα και μυρωδικά

Από ένα τόσο εύφορο τόπο όπως η Τζιά, δεν θα μπορούσαν να λείπουν τα βότανα και τα μυρωδικά. Το χαμομήλι, το φασκόμηλο, η λεβάντα, η λουίζα, ο βασιλικός, η ρίγανη, το δεντρολίβανο, η θρύμπη και το σπαθόχορτο είναι από τα πιο συνηθισμένα στο νησί. Το κάθε ένα γνωστό για τις είτε για τις θεραπευτικές είτε για τις καταπραϊντικές του ιδιότητες, όπως το σπαθόχορτο από το οποίο φτιάχνεται το σπαθόλαδο, πολύτιμο επολωτικό και αντιφλεγμονώδες βότανο. Η θρύμπη βράζοντας το βοηθά στο στομαχόπονο, τονώνει τον οργανισμό και βελτιώνει την ακοή, εναλλακτικά, οι νοικοκυρές μπορούν να το προσθέσουν στα ψητά και να δώσει μια πιο έντονη γεύση.

Φρούτα, λαχανικά και καρποί

Οι πιο δημοφιλείς καρποί του ιδιόμορφου κλίματος του νησιού είναι τα άνυδρα ντοματάκια και τα σύκα ή, όπως λέγονται στην τοπική διάλεκτο, «αμπουρκούνες». Το σήμα κατατεθέν της Κέας όμως δεν είναι άλλο από το βελανίδι. Το δρύινο δάσος του νησιού δίνει άφθονους καρπούς που αποτελούν την πρώτη ύλη για πρωτότυπες συνταγές αλλά και αποτελούν εξαγωγίμο προϊόν για την επεξεργασία δέρματος και τις διακοσμητικές τέχνες.

Τζιιώτικα τυριά

Στο νησί δεν λείπουν τα διαφόρων ειδών τυριά φτιαγμένα με μεράκι και αγάπη για την παράδοση, όπως το Ξυνό, η κοπανιστή, το Ξυροτύρι και το λαδοτύρι.

Μαρούδι

Τα αμπέλια της τζιιώτικης γης δίνουν πολλές ποικιλίες κρασιών, με πιο χαρακτηριστικό το Μαρούδι, μια ποικιλία κόκκινου και δυνατού κρασιού.

Γλυκά και ποτά

Όπως κάθε ελληνικό νησί, η Κέα θα σας αφήσει μια γλυκιά γεύση με την ιδιαίτερή της ποικιλία σε αμυγδαλωτά, γλυκά του κουταλιού και λικέρ από τα ντόπια μυρωδικά.

Λόζα

Τυπικός κυκλαδίτικος μεζές με χοιρινό παστό, το λεγόμενο «τζι-ώτικο προσούτο».

Ξυνό και Κοπανιστή

Τοπικά τυριά με ιδιαίτερη γεύση που συνοδεύουν το τζι-ώτικο τραπέζι

Τσίγαρα

Παραδοσιακό πιάτο με βάση το χοιρινό με λίπος, που προέκυψε από τη μέθοδο διατήρησης του κρέατος παλιότερα, στα χοιροσφάγια

Τσιγαρόπιτα

Η αυθεντική τζι-ώτικη πίτα με τσίγαρα, αυγά, γάλα, γλυκάνισο και σουσάμι

Πασπαλός

Το κατεχοχόν τζι-ώτικο πιάτο με χοιρινό κρέας μαγειρεμένο με τομάτα και αυγά.

Αστακομακαρονάδα

Η τζι-ώτικη εκδοχή ενός από τα πιο δημοφιλή ελληνικά νησιώτικα πιάτα

Κόκορας κρασάτος

Παραδοσιακό ελληνικό πιάτο με την καθοριστική συνέργεια του ελληνικού κρασιού

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ & ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ

Εκδηλώσεις & Πανηγύρια

Η Κέα όπως και κάθε άλλος μικρός τόπος έχει τα δικά της παραδοσιακά προϊόντα, καρπούς της μελισσοκομίας, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας που είναι και οι βασικές δραστηριότητες των κατοίκων του νησιού. Θα έχετε την ευκαιρία να τα δοκιμάσετε και να τα αγοράσετε παντού. Φεύγοντας από το νησί μαζί με τις αναμνήσεις των διακοπών, πάρτε κυριολεκτικά λίγη από τη γεύση του.

ΚΕΑ RUN

Πρόκειται για αγώνες δρόμου 10 χλμ και 5χλμ για ενήλικες και 600μ. για παιδιά με αφετηρία και τερματισμό την Κορησσία και πιο συγκεκριμένα στον δρόμο προς το Βουρκάρι και τον Οτζιά. Οι αγώνες διοργανώνονται το Μάιο από το 2015 με μεγάλη συμμετοχή δρομέων εντός και εκτός Κέας, ενώ μέρος των εσόδων διατίθεται για την στήριξη του Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου Κέας. Η τζιιώτικη φιλοξενία και το τοπία της Κέας μετατρέπουν κάθε τέτοια εκδήλωση σε μία μοναδική γιορτή του αθλητισμού.

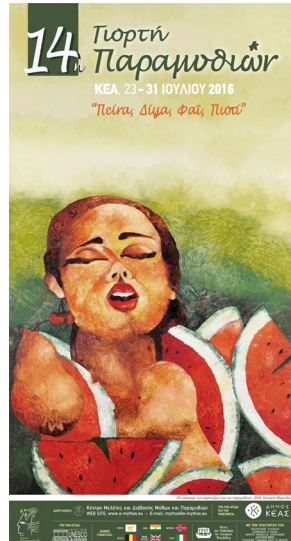
Σιμωνίδια

Πρόκειται για αγώνες στίβου που διοργανώνονται στο νησί για πάνω από 25 χρόνια. Οι αγώνες πραγματοποιούνται στο λιμάνι της Κορησσίας με την αθρόα συμμετοχή μικρών και μεγάλων.

Φεστιβάλ Αγροτικών Προϊόντων

Το Φεστιβάλ αυτό διοργανώθηκε για πρώτη φορά τον Αύγουστο του 2015 με ενθουσιασμό και μεγάλη ανταπόκριση από τους επισκέπτες της Τζιας κι έτσι έγινε στόχος η καθιέρωση του. Είναι το πιο «μυρωδάτο» φεστιβάλ του καλοκαιριού. Η καρδιά της τζιιώτικης υπαίθρου χτυπά σε μία γιορτή μεγάλου γαστριμαργικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Γνωρίστε τη μεγάλη γκάμα εκλεκτών προϊόντων της τζιιώτικης φύσης, μιλήστε με τους παραγωγούς, μάθετε τον μύθο και την ιστορία πίσω από κάθε προϊόν, ενημερωθείτε για τις ευεργετικές ιδιότητες τους και γευτείτε την τοπική κουζίνα. Φεύγοντας μπορείτε να πάρετε μαζί σας και μία γεύση από Τζια, καθώς τα περισσότερα προϊόντα διατίθενται προς πώληση. Μην χάσετε την πιο γευστική γιορτή του καλοκαιριού, ένα πανηγύρι αρωμάτων, χορού και μουσικής!

Γιορτή Παραμυθιών

Ένα νησί με τόσους μύθους και παραμύθια από την αρχαία παράδοση ως τις μέρες μας δεν θα μπορούσε παρά να είναι η πατρίδα μιας λαμπρής Γιορτής Παραμυθιών. Κάθε Ιούλιο παραμυθάδες, χαρισματικοί αφηγητές, μουσικοί και καλλιτέχνες από όλον τον κόσμο σας προσκαλούν στην Κέα για αυτό το ιδιαίτερο διεθνές φεστιβάλ, στόχος του οποίου είναι να διαδώσει και να διασώσει τους λαϊκούς

Γιορτές στη μνήμη του Λάμπρου Κατσώνη

Μια ακόμη σειρά εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται κάθε Ιούλιο στο νησί από το 2011 είναι οι Γιορτές Μνήμης στον τοπικό ήρωα Λάμπρο Κατσώνη. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ομιλίες και καλλιτεχνικά δρώμενα σχετικά με τη ζωή και τη συμβολή του Λάμπρου Κατσώνη στην ιστορία της Κέας, ξεναγήσεις σε αρχαιολογικούς και λαογραφικούς χώρους και παραδοσιακούς χορούς.

Η καλύτερη περίπτωση για να γνωρίσει ένας επισκέπτης την αυθεντική κουλτούρα και το ντόπιο χρώμα ενός μικρού τόπου όπως η Κέα δεν είναι παρά ένα λαϊκό πανηγύρι, μια μικρή εορταστική σύναξη. Οι κάτοικοι του νησιού φροντίζουν να κρατήσουν ζωντανή την παράδοση, και έτσι, με κάθε αφορμή όπως μία θρησκευτική γιορτή, μία επέτειο ή κάποιο φεστιβάλ, θα έχετε την ευκαιρία να γευθείτε τοπικά εδέσματα, τζιώτικα κρασιά, να ακούσετε παραδοσιακή τσαμπούνα και βιολιά και να χορέψετε συρτό και μπάλο.

Κάθε εκκλησία και προσκυνητάρι γιορτάζει πάντα την εορταστική εορτή του αγίου στο οποίο είναι αφιερωμένο. Τόσο οι δημόσιες όσο και οι ιδιωτικές εκκλησίες, που συντηρούνται με ευλάβεια από τις οικογένειες στις οποίες ανήκουν, ανοίγουν για όλους, ιδιαίτερα την ημέρα της ονομαστικής εορτής του εκάστοτε αγίου.

Σημειώστε λοιπόν τις σημαντικές ημέρες του ορθόδοξου εορτολογίου και φροντίστε να βρεθείτε στο σωστό σημείο την κατάλληλη στιγμή! Ενδεικτικά, εκτός από το Δεκαπενταύγουστο που γιορτάζεται με μεγαλοπρέπεια σε όλη την Ελλάδα και στην Κέα με τα μεγάλα πανηγύρια της Καστριανής και της Ιουλίδας, σημαντικές είναι οι εορτές του Αγίου Χαραλάμπους στις 10 Φεβρουαρίου στην Ιουλίδα, του Αγίου Πνεύματος 50 ημέρες μετά το Πάσχα στην Καρθαία, των Αγίων Αναργύρων την 1η Ιουλίου στο Βουρκάρι, της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στις 6 Αυγούστου στις Ποίσες και του Αγίου Σώζοντος στις 7 Σεπτεμβρίου στον Οτζιά.

ΔΗΜΟΣ
ΚΕΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Αναπτυξιακή Εταιρεία
Κυκλάδων Α.Ε.

ΔΗΜΟΣ
ΚΕΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 - 2020

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΑ 2014 - 2020

ΟΝΟΜΑ ΠΡΑΞΗΣ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ - ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΝΗΣΟΥ ΚΕΑΣ

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΑΞΗΣ: ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΚΕΑΣ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΗΣ: 103.980,56 €

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΕΓΤΑΑ): 85.156,49 € - 95%

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: 4.481,92 € - 5%

ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές